

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Грудень

11

December
1957

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Листування й передплату вислати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держав
вах Америки \$3.00

Річна передплата в Канаді . \$3.00

Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодиноке число 35 центів

Зміст:

М. Біляк: За розвій української
особовости.

М. Горін: Нашій каліні

Підсумки Окружних Зіздів

Н. Ішук: СССР очима Е. Рузвелт

Ще один щабель

С. Дорошенко: Слідами великої
вчительки

Руга: Купуємо собі дарунки
Яка Ваша думка?

Л. Буря: Нова суспільна працівниця

Л. Б.: Опікунка несвідомих

Із Міжнародної Жіночої Виставки

К. Гардецька: Проломлюймо леді!

Із життя наших Централі

М. Томашівська: Постаті конгресу

N. Ishuk: At What Price?

Vira Ke: Ваш чар і успіх

Як водиться?

Господарський порадник

Українська вишивка: Вишивана сукня
Вісті з Централі

При громадській роботі

Дарія рославська: Її Нью Йорк

На обгортці картина Христі Зелінської
„Квіти“, виставлена на виставці
Мистецької Студії у Нью Йорку.

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА

„НАШОГО ЖИТТЯ“!

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
In England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanuk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England

У 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ КНЯГИНИ ОЛЬГИ

придбайте книжку
о. д-ра І. Нагаєвського

Рівноапостольна Свята Ольга

Історичний нарис
Вийшов накладом Союзу
Українок Америки
Ціна \$1 разом з пересилкою.
Замовляти в Централі СУА

Вп. Передплатниці Н. Ж., які
мінють адресу, просимо про це
повідомити нас с в о е ч а с н о, —
долучуючи 10 ц. на кошти зміни
для друкарні.

Інакше недоручене число на
пошті н и щ а т ь, через що постає
шкода для видавництва й для пе-
редплатниці.

ПЕРЕПИСКА АДМІНІСТРАЦІЇ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Вп. П. Стефанія Фодчук, Торон-
то: В числі 3, за 1956 р., є рисо-
ваний яворівський взір, з примінен-
ням до блюзки, який можна також
використати на подушку. Радимо
спробувати; він дуже ефектовний,
і приємно вишивається.

Вп. П. Ксеня Кучер, Дітройт:
Дуже сердечно дякуємо за ласка-
ве вияснення, а головню за ввічли-
ву форму Вашого листа, що осо-
бливо цінне й мило вражає у вза-
єминах.

Вп. П. Анна Машталір, Міннеа-
поліс, Вп. П. Текля Данис, Сан
Франціско, Вп. П. Д. Денис, Кено-
ра, Саск.: Ваші передплати впли-
нули своєчасно, дуже дякуємо. На
адресі зазначено з листопадним
числом. При цьому звертаємо ввіч-
ливо увагу на наше оголошення на
третьій сторінці окладинки друга
шпальта.

Вп. П. Стефанія Цегельська,
Клівленд: Дякуємо ввічливо за но-
ву адресу; поштовий уряд нам її
скоріше подав, на жаль, при цьо-
му знищив число. Просимо дуже
на будуче подавати ласкаво зміну
адреси в ч а с н о, щоб оминати
додаткових витрат.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У дописі „Слідами великої вчи-
тельки“ в ч. 10 „Н.Ж.“ зайшла
помилка. На ст. 6, рядок 29 згорі
має бути:

Читаючи, між іншим сказала „на
крилатій косодеревині...“

НА ЦІЛ СУА Дітройт, Миш.

Збіркова листа ч. 5 на буквар
проф. Вагилевича, що нею займа-
лась п-ні Ст. Брездєнь, дала такий
вислід:

По 2 дол. пп. З. Брездєнь, О. Ги-
щак, І. Мельник, Е. Барнич, Н.
Прийма, Д. Березовський, Н. Ка-
занівська, Е. Кривий і Р. Чубата.
Разом 18 дол.

За розвій української особовости

Український жіночий рух має свою традицію. Теперішність будується на підставах минулого і промощує шлях у майбутнє. Українські жіночі організації знайшли собі місце у суспільстві і без них годі собі уявити нашого громадського життя. Можливо, що тут і там виринають непорозуміння з приводу розподілу ділянок праці між жіночими й іншими громадськими організаціями та це лиш тому, що жіночі організації зрлі до незалежного місця у суспільстві, а загал все ще хоче бачити в них допоміжний чинник, що збирає гріш на цілі інших організацій.

Кожна організація виростає силою своєї ідеї, яку визнає, сумою праці і силою індивідуальности своїх провідних членів. Це передумови більшої чи меншої, але зорганізованої спільноти. Здавалося б, що всі ці дані в нас знаходяться. Все промовляє за тим, що ми можемо створити силу, скріпити єдність, дійти до цілі. Все ж таки щось протидіє цьому і не дозволяє нам досягнути нашої найвищої мети.

Ми всі свідомі того, що український нарід у великій мірі чуттєвий. Наша наука оцінює емоційність, як явище позитивне і доказує, що народи, які зберегли первісну силу духа й чуттєвість — є здорові, молоді й життєздатні та мають перевагу над народами, що свої емоції втратили. Нашим завданням є зберегти ту чуттєвість,

розвинути інтелект і досягнути повний розвій української особовости.

Наша наука твердить, що гасити, чи соромитись нашої емоційности немає найменшої потреби. Та без участі розсудку ця емоційність стає часто нашим нещастям. Недостаток розсудку при емоціях стає чинником майже руйнуючим і не дозволяє нам сильно станути на власних ногах.

Тяжкий це закид, але слушний! Із цим фактом стрічаємось на кожному кроці у нашому житті. Найбільш руйнуючим виявом цього є завість і ненависть до своїх. Завважте, що кожна одиниця, що хоч трохи силою своєї праці виростає понад гурт, викликає відразу завість „ближніх“. Серед них росте невдоволення, критика, наклепи. Так ненависть, як і любов, так завість, як і симпатія — є почуваннями, яких джерелом є наша чуттєвість. А коли при тому немає належно виробленого розуму чи розсудку, то наша чуттєвість стає наскрізь руйнуючим чинником.

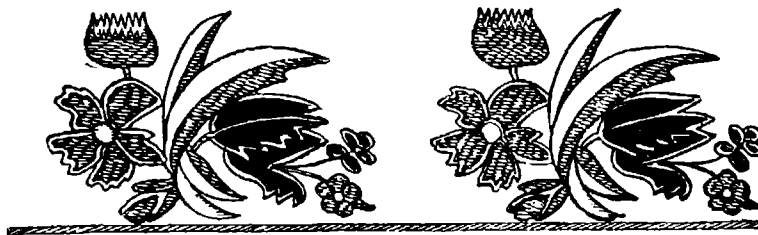
Це не значить, що суспільство може бійтись без громадської критики. Коли треба зміни людей чи оцінки подій — це повинно настати, бо прикривати нелояльність чи навіть зловживання і все те, що виходить із того — було б нечесно. Але валити організацію, що виростає силою наших рук, лиш із ненависти до певних осіб, щоб їм

докучити чи їх усунути — це треба оцінити, як національний злочин. Зправила в усіх наших громадських суперечках немає причини до того, а малі особисті образи стають головним рушієм цих „кампаній“. У висліді нищиться ціле надбання і не направляється нічого. І лиш наша емоційність, із якої виростають нетолерантність, завість, ненависть і то своїх до своїх, стають причиною нашої суспільної недуги, нашої руїни, нашого прокляття.

Немає людини чи народу без помилок у вдачі. Маємо їх і ми. Та свідомість своїх недомогань є першим кроком до зміни і направи. Змінити все можна. На наших очах бачимо, як набували нових рис цілі народи, а то й змінювали вдачу. Це не є легка справа. Вимагає уваги й праці над собою, вимагає багато доброї волі і твердості. Але й не є неможливою! Треба тільки справді й твердо хотіти того.

Жінки в суспільстві є завжди більш емоційною його половиною. Вже з рації свого материнства жінка більш живе й руководиться почуваннями. Але як мати й господиня вона любить лад у своїй хаті, у своїй організації і в своїй громаді. Оце є той розумовий рушій, що рівноважить її емоції. Тому ставимо перед неї це велике завдання. Зрівноважмо нашу вдачу, скріпімо себе внутрішньо!

Марія Біляк

Нашій калині

Не пішла я до діброви рубати ліщину,
Поїхала до Централі — садити калину.

Ой, не сама я садила, бо всі помагали —
По лопатці та по грудці землю насипали.

Посадили ми калину, землею втулили,
Заспівали коло неї, сльозами скропили.

Посадили ми калину в городі, на рівні —
Рости, рости, калинонько, на славу України.

Рости, рости, калинонько, гарно і високо,
Нехай Союз Українок розросте широко!

Та й зацвіти, калинонько, у біленькі квіти,
Та обєднай коло себе всі українські діти.

Хай зародять ягідоньки гарні на калині,
Та нехай настане воля на нашій Україні.

Марія Горін*)

*) З нагоди Окружного Зїзду у Філадельфії делегатки посадили в городі Дому СУА калину. На пам'ятку та під враженням цієї події одна з учасниць написала вірш, що його тут подаємо. — Ред.

На актуальні теми

ПІДСУМКИ ОКРУЖНИХ ЗІЗДІВ

Оце вже третій рік, як Головна Управа СУА переводить Окружні Зїзди Відділів. Оцей вияв відновлено на терені ЗДА з різних причин, а найважливішою з них є велика розтяглість терену, на якій діє Союз Українок Америки. Щорічні Конвенції вимагали б великих коштів, бо перекидати сотні делегаток через тисячі миль — це чимале фінансове зусилля. А ще важніше може — це велика витрата часу, яка з тим звязана. А Окружні Зїзди своїм змістом покриваються з Конвенцією за виїмком товариських імпрез та більшого масштабу. Зате ділово Окружні Зїзди більш корисні. Делегатки складають звіти, дискусія дає виміну думок, обмін досвідом і можливість обговорити основно свої успіхи й недоліки. А це дає знаменитий перегляд праці.

Коли торічні Зїзди проходили під кличем „Розбудовуймо членство“, то цьогорічні видвигнули гасло „Скріпімо себе внутрішньо“ Клич стає провідною праці Відділів на час одного року, стає цен-

тром уваги й активності всіх Відділів. Окружних Рад на терені СУА маємо п'ять, а шоста є в стадії творення. Оцінюючи організаційну силу округ треба ствердити, що вона дуже різна. Та всі вони виконують працю, яка потрібна для загального добра. Доказом того є широкий вахляр корисної і жертвенної дії, що його вложило жіноцтво у будову нашого національно-громадського життя.

Про нерівність організаційного росту Окружних Рад можна б багато говорити. Організація, як і людина, живе, діє, розростається чи занепадає. Раз приходить підйом, то знову підупад сил. За цим ми повинні бачно слідкувати. Щоб запобігти застою в організації чи тільки послабленню праці, треба знайти глибшу того причину. Так діється в кожній організації, такими напрямними руководяться всі, що діють у громадському житті. Бо такі явища стрічаються всюди й коли тільки не присвячувати їм уваги, тоді можуть стати погубними.

При аналізі поодиноких Округ

треба ствердити, що дві з п'яти стоять організаційно вповні на висоті своїх завдань. Тому їх Окружні Зїзди були добре підготовані, виказали нові почини й цікавих людей при праці. Слідуючі дві недомагають дещо, хоч ведуть усі ділянки праці. Та слідний у них брак ентузіазму й віри, а через те бракують нові почини і немає тієї творчої атмосфери, що відчувається у двох перших. П'ята, яка тільки що почала діяти й мала всі умовини розвитку, як чисельне скупчення еміграції, добрі умовини побуту, а найважливіше — добрих організаторок та ідейних одиниць, не дивигулась поза початки, а властиво занепадала.

Це все ж таки підсумки корисні. Велика більшість наших Відділів діє й розвивається. Може не всі ще знайшли своєї дороги, не всі запалились до тієї праці. Але факт, що твориться ще одна Окружна Рада, показує, що ця організаційна форма є потрібна і що виривають і зголошуються до праці нові сили.

СССР очима Елеонори Рузвелт

Елеонора Рузвелт належить до тих особистостей в світі, що надають тону загальній публічній опінії. Тому їй приходить нам застановитись над рядом статей цієї авторки, що появились в американській пресі восени ц. р. після її відвідин в СССР.

П-ні Рузвелт намагається своїми статтями розворушити умови американського суспільства і приневолити його глибше вглянути в свої осяги і можливості в умовах дійсної демократії і свободи. Її ціллю є доказати американцям, що їм ще рано спочивати на лаврах, від них вимагається більше зусиль і жертвенності в обличчі осягів і змагань вільного світу з комуністичною ідеологією. Для здійснення цієї шляхетної цілі вибрала однак авторка хибну методу, а саме насвітлила советське життя не в його дійсних барвах і формах, а таким, яким вона його бачила, чи яким його їй показали. Через те помимо деякого критицизму, що відчувається в її статтях, осяги советського життя представлені в перебільшеному виді, не видно в її репортажах контраргументів, для яких існує доволі багато фактичного і цифрового матеріалу. Тому статті її часто минаються з її ціллю і можуть витворити враження добробуту в советах, якого там немає.

Пані Рузвелт відвідала церкви і святині в СССР різних віровизнань і ствердила, що мають вони малу фреквенцію, правдоподібно, через неприхильне ставлення до них комуністичної партії. З такої замітки не ясно, чи знає авторка про доволі глибоке переслідування Церкви в СССР. Відвідала п-ні Рузвелт також школи, зокрема середньоазійські в Ташкенті. Стан освіти дуже заімпонував п-ні Рузвелт, зокрема цілоденні школи, де, за її словами, дуже дбають також про харч та одяг учнів. Дозволимо собі висловити сумнів, що до тої дбайливості, хіба що учнями там є діти партійних вельмож.

Про політику довелось говорити авторці репортажів з одинокою компетентною тепер в СССР людиною в тій справі, саме з Микитой Хрущовим. В тім інтерв'ю ішли

співрозмовці утертим шляхом. Говорили про можливості, чи пак неможливості роззброєння в обличчі непорозуміння обох світів — західнього і східнього, про згодні агресивні наміри то одного, то другого і про відносини з сателітами. З дослівно переданого в пресі інтерв'ю вийшов переможцем Хрущов. Розмова була запланована панею Рузвелт, тому дуже дивним видається факт її невідповідності до такого диспуту. Досить цинічно звучить для сучасника вся апологія пок. президента Фр. Рузвелта в устах комуністичного володаря. Нам пригадується при тім, що славетний президент признав Сов. Союз, як державу саме в роки великого голоду в Україні...

Серед бенкетів, показів і візит не покидало п-ню Рузвелт одно сильне враження, а саме ізольованість СССР від решти світу, виявлена у всім і всюди. Застановила також п-ню Рузвелт з одного боку представлена їй там теорія Павлова про застосування в житті засобів умовного рефлексу, як вияву емпіричного мислення з доказом в експерименті, а з другого боку якість безприкладне обожнювання Леніна советським населенням, виявлене в безконечнім паломництві до його гробу. Пані Рузвелт повинна знати, що ця психоза обожнювання охоплює тільки малу частину паломників, решта виконує цю функцію за наказом... духу часу. Був доволі довгий час, коли всі „молились“ до Сталіна, майже забувши про Леніна. Тепер за внутрішнім наказом, що незримо повиснув в атмосфері советського життя, про Сталіна нагло забуто, всі мільйонні тиражі портретів попалено, а відгребано із забуття творця московського комунізму, до речі Ульянова, росіянина, а не Джугашвілі-грузина. Авторка знаходить пояснення цього в тому, що для советських людей все добре в житті повязане з особою Леніна, творця їхньої системи, звідси й їхня відданість його тіням.

Паню Рузвелт поведено на добре й з усіма вигодами устатковану фабрику. На кожному кроці в тій фабриці виднівся напис-лозунг: „Будь благодарен“. Уже цей напис

міг би навести авторку до висновку про невідповідність трактування людини в СССР, бо ж це тільки жебракові кажуть дякувати за милостиню, а вільна людина на своїй землі виборює все своїм трудом і тому їй належаться ті вигоди, які має до речі американський робітник і про які й не сниться советському робітникові. До того ми знаємо в які фабрики водять західніх гостей, з ким дозволяють їм говорити, як виглядають дійсні умовини життя і праці переважної більшості советських робітників, чого не довелось побачити п-ні Рузвелт.

Цілком неправдоподібною виглядає в репортажах характеристика положення жінки в СССР. Пані Рузвелт базується при тім на свідченнях представниць Жіночого Комітету в СССР, раніше невідомого нам у тій країні. П-ні Рузвелт не поцікавилась ближче тою організацією. Жінки ті запевняли авторку, що вони зовсім легко дають собі раду в житті, працюючи нарівні з чоловіками завдяки засадничій настанові уряду, що жінка повинна працювати, при чім її діти перебувають під повною опікою уряду: немовлят (від 2 міс. до 3 літ) заносять до ясел, старших дітей заводять до садків чи шкіл де діти мають достатню опіку, харч і одяг. Закупи жінки полагоджують телефонічно і їм доставляють товар до дому. Такі й подібні байки оповідали п-ні Рузвелт. Дивно, що не поцікавилась вона тим, який відсоток населення користується такими благами, чи не сама партійна знать з „домробітницями“ та іншими вигодами дореволюційних часів. В дитячих клініках Азії п-ні Рузвелт знайшла таких здорових дітей, яких вона ще в житті не бачила... та мабуть не побачить, бо селекція найздоровіших дітей для показу переводиться тільки в СССР.

Мило вразила п-ні Рузвелт дбайливість советського правління про історичні архітектурні пам'ятки та великі фонди на їхню реконструкцію і оберігання: це в звязку з гробівцем Тамерлана в Ташкенті. Тіні монгольського полководця вже не шкідливі, тому можна обе-

рігати його гробівець для вияву культури правління. Здається одначе п-ні Рузвелт не поцікавилась долею давніх високомистецьких пам'яток в європейській частині СРСР, а саме в Україні.

В тих пам'ятках жив споконвічний дух волі і тому уряд поквалівся їх понищити ще давніш. Пані Рузвелт прикладає велику вагу до советських аргументів навіть там, де і для неї очевидні недостатки — тісні, старі мешканеві приміщення ітд.: адже ради цих колосальних осягів СРСР варто пожертвувати деякими вигодами в житті... А советські люди, за виразом пані Рузвелт люблять свою батьківщину, вони радо жертвують для неї труд і все інше і то все „добровільно“, в що п-ні Рузвелт схильна вірити. Тут неохота вглибитись у дійсність в минулому і сучасному у п-ні Рузвелт доходить до вершин. Вона твердить так: советські люди, в переважній більшості селяни, жили до революції 1917 р. в повній темряві, у брудних халупах без жадного наляку на санітарні умовини, без ліків і освіти і аж 1917 рік і постать Леніна обдали всіх советських людей навкруги нього. За ці 40 років зроблено дуже багато, твердить авторка; можна б тут додати, ще й той величавий хмародер московського університету ім. Лолоносова з 120 елевейторами, що його авторка шодивляла. Не знаємо до речі, чи відомо п-ні Рузвелт, що Ломоносов — це вихованець Київської Могилянської Академії, яка була в початку 17 ст. визначним центром культури для східних і південно-східних словянських країн, та чи відомо їй про існування такої України, що в 1917 р. не обєдналась довкруги Леніна і Москви, а створила свою суверенну державу, ворожу до Леніна і Москви.

П-ні Рузвелт увесь час згадує про всюдисущий атрибут советської влади — голуба миру. Прагнення миру наголошується все і всюди і п-ні Рузвелт не зовсім розуміє чому це так. Видно роздумує вона, вони хочуть застерегтись перед Америкою, як агресором, а натерпівшись в останній війні, прагнуть понад усе — миру... В кожному разі так натякали їй на це офіційні круги. Але для нас зрозуміло, що цей голуб, це

тільки вигідний коник, на якому може сміливо їхати московський агресор. Нам здається, що Микита Хрущов ясно сказав п-ні Рузвелт, що він незломно вірить у перемогу комунізму в цілому світі, бо... це науково доказав Маркс. Тому нам ясно, якого миру хоче він: саме запевненого панування на всьому світі, до чого також приємніше дійти мирним шляхом, не війною. А ми знаємо, якого миру хочемо ми: повної свободи для всіх народів світу, а в тім і для України. Ми тільки непевні чи у наших змаганнях підтримала б нас п-ні

Рузвелт. Ми непевні, бо бачимо, що вона гарячково шукає шляхів для коекзистенції, дораджує взаємні відвідини ради порозуміння вільного й комуністичного світу, просить американців про зрозуміння для советів і їхніх умов, захоплюється їхніми осягами, зокрема подивляється ентузіязм для науки і освіти, омиває згадки про таке постійне діюче зло, як концентраційні табори або про придавлення повстання в Мадярщині. Хотілось би почути про становище шановної авторки й до тих сторінок советського режиму. **Наталія Ішук-П.**

Ще один щабель

Громадський шлях Марії Бек, радної м. Дітройту, збагатився знов на новий успіх. При цього річних виборах до управи міста вона стала президентом ради міста Дітройту.

Вона вже дуже близько найвищого щабля. До нього так багато перегород, що може вона його й не досягне. Та це неважне. Газети переповнені цим питанням — це вже один великий успіх. Чи може Мері Бек стати мейором нашого міста?

З усіх газетних шпальт промінує її лице. Грубим друком розсіяні її вислови, вирвані з промов чи привітів. Яка вона у приватному житті? — питаються репортери.

— Це струнка, елегантна жінка около п'ятдесятки. Гладка зачіска з низьким вузлом волосся відтіною гарне лице. Одяг її скромний, хоч дуже вишуканий. Її висока постать, спокійний, самопевний виступ викликають довіря.

— Особистого чи товариського життя вона не має. За вісім літ свого побуту в міській раді мала тільки чотири короткі відпустки. Зате взяла участь у безліч бенкетах, товариських зустрічах і інших нагодах. „Ті, що мене вибрали, мають право мене почути“, каже вона, коли приймає четверте запрошення в тижні.

— Чи в міській раді говорить багато? „Перший місяць по виборі я мовчала і прислухувалась тільки“, каже Маруся Бек. „Але потім стали напливати листи від

моїх виборців. Ми ж вибрали вас на те, щоб ви промовляли! І я стала говорити“.

— А її промови? Її сильний, певний голос уже відомий мешканцям Дітройту. Через її високий ріст приходиться все підсувати мікрофон. Говорить без жестів і тільки вряди-годи підносить праву руку. Думка її пливе рівно, без затримки і степенується наприкінці. Тому слухачі залишаються з сильним враженням її слів.

— Чи не знала вона невдач? Її громадський шлях був дуже важкий. Кандидувала на суддю у суді малолітніх і перепала. Також у виборах до міської ради пробувала щастя чотири рази. А коли врешті, як перша жінка, увійшла туди в грудні 1949 р., то її запряження треба було перевести окремо. Стильки людей хотіло бути свідками цього!

— Що вона осягнула до тепер? У 1952 р. виборола розпорядок контролі чиншів. У 1953 впровадила флюорідацію води, щоб оберегти дитячі зуби. У 1954 ввела розпорядок, щоб оберегти жінок і дітей від напасників. А в 1956 зберегла датування молока, на бажання господинь великого міста.

— Що вона плянує перевести тепер? Здорове плянування міста й його промислу. А потім перевірку його освітньої програми. Бо Маруся Бек тісно звязана з молоддю та її проблемами. Була ж вона довгі роки своєї судової праці — опікункою молоді.

Слідами великої вчительки

II.

Проминув буревій першої світової війни. Для мене це був час еміграції (Відень), семінарійної науки та вчительської праці. Довгі роки не зустрічала я своєї давньої вчительки. Відомо, що восени 1914 р. москалі по приході із Львова заарештували її разом із іншими нашими визначними людьми і вивезли на Сибір. І коли я вже заміжня знов замешкала у Львові, зустрілась із нею несподівано у бібліотеці НТШ, де в неї було діло до мого чоловіка. Всіма пізнала мене і здивовано звернулася до нього:

— Це Ваша дружина? А моя найкраща учениця!

Мене це дуже збентежило, бо ж відомо, як рідко можна було почути похвалу з уст цієї вчительки. Тому згодом з радістю повела я свою донечку до школи ім. Шевченка, хоча міська школа ім. Шашкевича була дуже близько від нашого мешкання. Школою ім. Шевченка опікувався Кружок ім. Ганни Барвінок. Це був Кружок Рідної Школи, що складався з учителів, та громадян, здебільшого батьків дітей. Головою Кружка була тоді сама Малицька, секретаркою Іванна Яросевич, а я стала скарбничкою. Управителькою школи була тієї Прокеш.

Оця співпраця знову зблизила мене з давньою моєю господинею кляси. Скільки нам довелося разом нерезити, переболіти й натурбуватися удержанням школи! Учителі нераз по два-три місяці не діставали платень. Що то управа Кружка не вигадувала, які тільки імпрези не влаштувала, щоб придбати фондів! Нераз зі сміхом говорила Малицька, який то ми мали б успіх, коли б ми, члени Кружка разом із нею виступили в якійсь песі, як артисти! Але нашу веселу вечірку таки памятаю. Тоді то Малицька розказувала про свої косметичні заходи та й були інші веселі точки. Одною з них був звіт із наших відвідин у мистця Лященка, що жив і працював в Африці, але обіждав великі міста зі своїми виставками. Ми обі з секретаркою пішли до нього „на жебри“ і дістали картину. Був це

балакучий старший пан, що говорив малоросійським жаргоном. Розпитував нас, хто це була Ганна Барвінок, що її наймення носить Кружок й виявилось при тій нагоді, що його знання української літератури дуже непогане. Але картину пожертвував і цьому ми раділи, бо могли розіграти її та придбати деякі фонди. На тому ж веселому вечорі ми перевели ліцитацію й так мудрували, щоб вона дісталася присутній на цьому вечорі Галині Журбі. Це вдалося нам!

Стало краще з грошовими засобами Кружка, коли управа Рідної Школи поділила місто на райони. Ми дістали середмістя, в якому були наші центральні установи і працювало багато службовиків-українців. По той відсоток від їхніх платень кожного місяця я ходила сама, збирала і передавала до каси Кружка. До членів Кружка ім. Ганни Барвінок ходила кур'єрка.

Константина Малицька не була управителькою школи ім. Шевченка, але мала завжди великий авторитет у кругах Рідної Школи. Управа мусіла числитися із її поглядами й бажаннями. Памятаю, що по якомусь часі, коли настав цей поділ на райони, прийшов до нас містоголова Р. Ш. Преосвященний Будка з домаганням, щоб ми зібрані гроші відводили до канцелярії Рідної Школи, а шойно звітділя діставали їх на потреби школи. Малицька рішуче запротестувала проти цього. Ці гроші, пояснила, добуваемо на підставі нового поділу та нашим власним зусиллям. Отже тому вони повинні служити для потреб школи, щоб учителі діставали в час свою платню. Це її становище мусіла Гол. Управа признати.

Та й в інших справах вона була дуже рішуча. Памятаю одну її розмову з представником Гол. Управи, що прийшов вияснити йменування нової вчительки, яку Гол. Управа хотіла школі накинути. Малицька тієї вчительки не бажала. У кваліфікаціях її була згадка, що вона закінчила акробатичний курс.

— Нам тут ливоскоків непотрібно, — сказала Малицька. — Нехай іде до цирку.

Головна Управа мусіла уступити. Памятаю ще один випадок. У нас учила Степанида Пашкевич, вчителька з університетською освітою. Гол. Управа домагалася від неї кваліфікаційного іспиту.

— Хто мав би її іспитувати? Канцелярія Рідної Школи, що не має до того кваліфікацій? спиталась Малицька і це домагання припинилось.

Як касієрка Кружка ім. Ганни Барвінок я приходила денно на 2-3 години, щоб полагодити біжучі справи. Звичайно сиділа там від 11 год. аж до того часу, коли діти виходили зі школи і разом із дочкою верталась до дому. Тоді то я зустрічалася із Малицькою у вчительській канцелярії. Часом траплялось, що в неї були „очка“ між годинами і наші розмови тривали довше. Щойно тоді зрозуміла я її краще і багато дечого довідалась із її життя.

Раз розказувала вона, як то вона малою дівчинкою жила зі своєю матір'ю на Бернадинській площі там, де колись був Краківський готель. По сусідству з ними жила теж вдова, полька із синомком, з яким гралася мала Костуня. Хлопчик приходив до них до хати і мати Малицької якось одного дня пригорнула його й поцілувала.

— Я відчула заздрість, що моя мати любить ще когось другого крім мене. То ж постановила помститися. При першій нагоді, коли ми бавилися на подвір'ї, я знайшла причину, щоб його добре набити. А коли мене картала моя мати, бо мати хлопчини пожалілась, я сказала, що набила хлопця тому, що він поляк.

Розказувала також про дивний сон, що їй приснився в тюрмі на Баторого, коли сиділа там, заарештована москалями. Десь ніби вона вчить у якійсь чужій школі, у всіх невідомій околиці. Пізніше показалося, що той будинок і та околиця — це власне були ті, де вона вчила на засланні.

Окрім таких малих епізодів Малицька ніколи не оповідала нічого про свої особисті переживання. Не любила фотографуватися і тому так мало маємо її світлин. Не говорила також ніколи про свої

роки. Знаємо тільки з натяків, що вона тяжко переболіла смерть товариша по званні і заслужив Юліяна Балицького, якого могила залишилась у далекому Сибірі.

Я знов розказувала їй про свої дитячі враження, описувала їй, як ми її боялись. Пригадала й ту сцену, коли вона мене незаслужено похвалила.

— Це мене не обходить, скільки Ви вчилися. Головне, що вміли!

Розказала я їй також, як вона мені раз веліла прийти до себе, до дому. Жила вона тоді в забудованих св. Юра у свого свояка о. Петрушевича. На своїй годині того дня вона дуже сердилась на мене і накричала. Я боялась вже йти до неї і для більшої відваги взяла з собою свою приятельку Геню. Постояли ми в коридорі під дверима з биттям серця і відважилися вкінці постукати. Нам відчинила усмінена пані Малицька. Гостила нас чаєм і тісточками, зовсім не та, що була рано.

Малицька сміялась із цих моїх вражень. Радо говорила мені про мою дочку та її успіхи. „Це моя внучка“, говорила часом.

З вибухом війни Малицька перестала вчити в нашій школі. Перестав існувати й Клубок ім. Ганни Барвінок. Почалося важке життя під режимом нового окупанта. Та не перервалися наші взаємини з нею.

Найрадше згадую її імянини дня 3. червня, коли ми, вчительки її давньої школи відвідували її — непрошені — в її мешканні на вул. Лісній. Там вона жила в невеличких двох кімнатах, що були дуже скромно, але чистенько влаштовані. Звичайно приносили ми квіти, а вона частувала нас чаєм і солодощами. Хоч ми прийшли на „хвильку“, то за милою тутіркою засиджувались до пізнього вечора. Приходила вона також на мої імянини. Так як бачу її дрібну постать і змучене життям лице. Приносила мені все китичку осінніх фіялок і бажання, написані своїм характеристичним письмом. Зберігаю їх разом із листами своєї матері до сьогодні.

Памятаю 35-літній ювілей нашої школи, що ми перевели в 1933 р. Управителькою була тоді Софія Федорчакова. Казала, що часи непевні, невідомо, чи діждемо 40-

ліття. І дійсно — незадовго вибухла війна, що розвіяла нас по всьому світі. Зіхалося багато колишніх учениць нашої школи, відбувся в залі будинку гарний концерт, була й спільна вечеря. Ми, колишні учениці видвигнули думку, щоб купити хату десь у горах на відпочинок для вчителів нашої школи і назвати її відпочинковим будинком ім. К. Малицької. Вже навіть зібрали були 300 зол. і зложили до банку. Та коли вибухла війна, ми зараз вибрали ті гроші. Частина їх з трудом удалось передати Малицькій, яка лишилась без засобів до життя і міняла свої речі на прожиток. Решту грошей передали ми нашому катехитові о. Горчинському, що теж опинився в тяжких життєвих умовах.

Нераз за большевиків ми згадували, що воно добре, що Малицька тепер не вчить у нашій школі. Нових порядків, що їх запровадила нова влада, вона не могла б спокійно знести і при своїй правдомовності спричинила б собі й школі якусь халепу.

А ми все ж таки посередно пережили через неї одну немилу пригоду. Якось у передсінку канцелярії зібрались учительки під вікном, де Степаніда Пашкевич прочитала нам патріотичну молитву,

переписану Малицькою. Треба було цю молитву три рази переписати й розіслати своїм знайомим. Аж тут увійшла советська вчителька Віра Лукіянівна, яка в нас учила історії і до нас:

— Що це ви читаете? Дайте й мені!

А що письмо Малицької було таке характеристичне та ще й протибольшевицького змісту, Степаніда відмовилась його показати. Потім ходила чутка, що цей факт також причинився до її вивозу.

Нераз згадую клубок ім. Ганни Барвінок та вчительський збір школи ім. Шевченка! Яка гармонія там панувала! Всі дбали тільки про добро школи та її рівень. А як подумаю, що в такому невеличкому будинку містились 4 класи народньої школи, 5 клас виділової, 4 роки семинара, канцелярія та кабінети, то з дива вийти не можу, що все так справно проходило. А на подвір'ї в окремому будинку містилась ще канцелярія УПТ.

Хай цей мій спомин буде китичкою осінніх фіялок на могилу великої вчительки, що осяяла мое дитинство та лишила свій слід на душах галицького жіноцтва.

Софія Гібайло-Дорошенко
Філадельфія, вересень 1957.

Успішні жінки

Ірина Дюнн, фільмова краля, промовляла на 12-й асамблеї Об'єднаних Націй в Нью Йорку, як делегатка Зєдинених Держав і член Комітету Довіри і несамоуправних територій. Вона представила ситуацію на полудневому заході Африки і заявила, що Америка завжди підтримує допомогу втікачам і виселеним з Палєстини арабам. Виступ Ірини Дюнн в міжнародних дебатах зробив велике враження на дипломатів, а британський амбасадор до ОН Сер Пірсон Діксон захоплено сказав: — „Більше, ще більше жінок треба допустити до міжнародних звязків!“ — (мбд)

Альдзію Гібсон, родом із кольорової дільниці Гарлем, теннісову славу і побідницю у Вімблєдоні, вітав мейор Нью Йорку Вагнер і населення великою парадною з музичними бандами, військовою, морською і летунською та побережни-

ми гвардіями, що враз із мотоцикллями поліції посувались по Бродвею. Алдзія сиділа в авті з представниками Американського Союзу Теннісової Гри та посадником міської управи Мангеттену Джеком. За нею їхали її мама і батько, робітник у гаражі. На бенкеті в готелі Валдорф Асторія мейор припняв їй бронзову медалью за заслуги. Алдзія відповідаючи заявила: — „Буду цю відзнаку носити з гідністю і честю“ — (мбд)

ОСОБИСТЕ

Голові 3 Відділу СУА та б. членні Гол. Управи п-ні Марії Марусевич та її чоловікові п-ві І. Марусевичеві складаємо з нагоди 45-ліття їхнього подружжя щирі побажання і кличемо „Многая літа“.

Головна Управа СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ 1957

Купуємо собі дарунки

Воно, щоправда, не є Різдвяний час у нашому розумінні, це ж щойно початок грудня, але в Америці „Крисмас Тайм“ починається вже з початком листопада. Я здала собі справу з того, що „Крисмас“ вже близько, ще місяць тому, коли в нашій місцевій газеті я побачила величезне цілосторінкове оголошення, прикрашене „подобизною“ Сента Клоаса (американський „Дід Мороз“, чи щось у тому роді) з написом: “Shop in November — Relax in December!”

Так, надійшов знову час, щоб сповнити один із обов'язків мешканців Америки: робити святочні закупи, купувати дарунки, обдаровувати всіх, кого лиш можна, менш чи більш непотрібними йому чи їй речами — бо ж інакше, якщо б ви не вповнили цього обов'язку — „бизнес“ може провалитися, а що тоді? Отже купуймо всім, кому лиш можемо, дарунки на „Крисмас“, підтримуймо веселого Сента Клоаса, з ватяною бородою і в червоному кабаті, який на кожному розі „шопінг центрів“ заохочує нас до купна дарунків!

Так, що ще з початком листопада я вже почала думати про „обов'язок шопінгу“ в користь тих, що висилають „Сента Клоасів“ на вулиці міст із платнею два долляри п'ятдесят на годину. Почала теж думати про те, що коли вже скінчиться „крисмасова“ купецька й дарункова метушня, прийдуть наші Свята, і можна буде їх відсвяткувати по своєму.

Прошу не вважати цього за агітацію за „старим“ календарем. Справи календарні залишім „Америці“, у нас, в „Нашому Житті“ маємо і так, Слава Богу, вистачально багато тем. Зрештою у нас, в малому містечку, де ми проживаємо, не маємо на щастя клопоту з цією проблемою. Гірше є, як кажуть мені знайомі пані, у більших містах: на одному кінці міста у „старокрайового“ о. Мирослава обов'язує „новокрайовий“ календар, а на другому кінці міста, у „новокрайового“ о. Джана, за те обов'язує ще „старокрайовий“ календар. Цікаво, щоб то було, якби

так парохіяни обох парохій почали себе в святочних періодах відвідувати: у одного піст у другого м'ясиці, у одного Свята, у другого будні... Ні, ви таки маєте проблеми у великих містах, нема що казати!

А повертаючись до дарунків і „крисмасового шопінгу“ — то святочний настрій маємо, як вже згадано, від кількох тижнів. Газети повні оголошень „Крисмас із фан“ і лиш часом можна десь стрінути на вулиці табличку з написом: „Памятай, що »Крисмас« це день народження Спасителя!”

Але для більшості людей, передсвяточний час є часом найбільших клопотів: запросите гостей на Свят-Вечір і тоді треба, згідно з тугешнім звичаєм, під ялинку покласти щось для кожного: бодай колонську воду, бодай найлонову блюзку, пару „ганів“ для наймолодших, або бодай модель „спутніка“ чи щось у тому роді.

Трохи це обдаровування клопітливе: хай тобі збереться до хати десятеро людей — годі 20—30 доларів „екстра“ трісне, як скляна банька на ялинці („джаст лайк дет!“ кажуть тут вже деякі наші пані і при тому обов'язково тріскають в пальці).

Ми вже з моїми приятельками перейшли кілька різних фаз у подарунковій справі: спершу всі купували лиш своїм найближчим, так як за давніх років, коли батьки дітям, а діти батькам, якусь дрібничку клали під ялинку і був спокій.

Потім — ми перейшли на нову моду: **всі** купували дарунки **усім**. При тому, очевидно, дарунки практичні: „міксер“, кавник, „прешер куцер“, електричну пательню — (о, вибачте, знову загаличанилась: не „пательню“, а сковорідку) — і тому подібне. Обмірковувалось пляни, вивідувалось котра вже що має, і поставали конфлікти: часом одна перебігла другу і купила третій, те, що четверта мала намір купити і були, звісно, образи... Ціла крисмасова трагедія!

Потім ми перейшли на систему „Максимум Два“. Себто, ми договорились, що купуватимемо одна одній дарунки лиш найбільше —

за два долляри. Ну, нехай два з половиною. Наразі якось цей договір діє, але й так не знаю, як я витримаю цей „крисмас“: два долляри десятикратно — а стільки ж маю приятельок, не кажучи вже про їх доні, їх чоловіків і ще деяку ближчу родину — це разом зробіть так коло тридцять-сорок доларів. А при тому — хай мені хтось скаже: що я їм маю купити? Порадьте, дорогі пані! А „крисмас“ вже не за горами: щойно вчора дістали від обох найближчих погребників святочні календарі з гарними картинами на кожний місяць і з написом „Компінентс фром Фюнерал Гоум!“ Нема що казати, тут похоронні заведення дбають за добрий святочний настрій своїх потенціальних клієнтів.

* * *

...А пам'ятаю, добре пам'ятаю часи, коли не купувалось ще „крисмасових презентів“ всім навколо. Пам'ятаю якийсь давній, дазній вечір з юних днів, якусь розблислу у світлі бенгальських вогнів велику кімнату, ярке полум'я свічок, срібне ангельське волосся на ялинці, велике, чорне туловище фортепіяна в куті, з якого на цей вечір знімали щоденну сукофну застелу і він виблискував чорним гебаном... Пам'ятаю сіяючі обличчя нас, дітей, коли нам нарешті дозволяли переступити поріг кімнати, що в ній стояла велика, пахуча, струнка й височенна — ялинка. Ще чую, хоч це вже роки — десятиріччя, гострий запах бенгальського вогню, що сипав іскрами, та стеаринових свічечок, що горіли ярким полум'ям, а не матовими, скляними, електричними блисками...

А під ялинкою — дарунки! Мій Боже, не для багатьох — це ж не була „крисмас парті“ з численними гостями — це було Різдво. Блискуча, червона стяжка, що Мама перевязувала нею дарунки для нас, дітей ще й тепер виблискує в моїх очах — хоч з усіх тих, що збирались колись під ялинкою в великій кімнаті, де стояв чорний блискучий фортепіан — залишилась уже лиш нас двоє. Всі решта... але чи є змисл розповідати

Яка ваша думка?

З радістю подаємо відгуки думок наших читачок на справи і проблеми, заторкнуті в нашому журналі. Це свід-

Дитяче личко дуже гарно відтінює кольорова стрічка, що допомагає притримати також волосся. Часом зав'язують не одну, а й дві стрічки, одну поверх одної.

Little girls in Ukrainian native costumes, tying up their heads with colored ribbons.

чить про широке зацікавлення загалу та допомагає насвітлити їх з усіх сторін.

В одному з літніх чисел „Н. Ж“.

про тих, що не мають вже змоги прийти разом з живими до Різдвяного стола?

Так, маємо передсвяточний час „крисмас тайм“, „шап ін Новембер — релекс ін Дісембер!“, „Крисмас іс фан!“ Купуємо собі дарунки. Я — найважливіший свій дарунок вже полагодила: було в цьому дарунку декілька ярдів матеріялу, шкіра на чоботи, бритва, теплі скарпитки, годинник... 22 фунти доброї волі і доказу що часи бенгальських вогнів і лискучих свічечок на ялинці ще живуть у пам'яті цієї, що колись була дитиною і отримувала дарунки... Чекає на цей дарунок старий чоловік, далеко-далеко, за морем, за горами. Хай дарунок принесе йому радість. Він не зовсім сам — про нього пам'ятають.

Рута

в рубриці „Із листів до редакції“ появилася допис п. н. „Чи малі дівчатка не можуть носити віночків?“ П-ні Пріся Витвицька, хоч є референткою нар. мистецтва 66 Відділу США виявляє неправильний підхід у цій ділянці, коли лише: „А ці віночки справляють дівчаткам таку радість“ Багато дечого справляє дівчаткам велику радість, а проте вимагає певних обмежень.

Дуже дивує мене, що редакція не зайняла у своїй відповіді рішучого становища до цього, а лише, що „не можна боронити й дівчаткам віночка, коли вони так дуже собі бажають“. Така відповідь на мою скромну думку — неправильна. Тут ідеться не про малаважну

Для більшої прикраси дівчатка встромляють поза стрічку квітку — ромена, троянду чи мак.

Now and then a little flower is stuck into the ribbon.

справу, а про певні засади в нашому народньому вбранні. Нажаль, є багато таких, що цих засад не придержуються і через те на всякого роду імпрезах наша народня ноша виглядає „екзотично“

Причиною цього стану — це або незнання тих засад або егоїзм, що заставляє дану особу нехтувати ними. Не можна дивуватись дитині, що хоче вбрати віночок. А треба дивуватись матерям, що так сліпо слухають своїх дітей. Дитину не лиш можна переконавати про нечасовість вінка, але її треба змалку вчити, як користуватись нашим народнім мистецтвом. Адже ж у тому полягає тяглість збереження наших традицій. Нажаль, матері нехтують вказівками і ро-

блять своїх дітей передчасно дорослими. А їм властиво вінки не потрібні, бо вони ж самі неначе польові квіти. Вінок їх пристарює і робить їх подібними до карликів.

Таке ставлення справи доводить лиш до дисонансів під час імпрез серед дітей, яких матері придержуються засад у народній ноші. Окрім того цілість разить браком гармонії стилю. Таке нехтування треба осудити, бо хоч Америка є „фрі кантри“, проте не сміємо тут зманірувати нашої чудової народньої ноші.

Слушно завважує редакція, що вінок до старшого обличчя — це прогріх і що тут треба протидіяти. Думаю, що треба протидіяти в обох випадках: і тоді, коли дитина не хоче бути польовою квіткою, а колючою трояндою, як і тоді, коли мама ніяк не хоче скинути з голови вінка, хоч уже пора. Від вінка на голові ще ніхто не відмолоднів, а навпаки — обезцінює себе і оганює нашу народню ношу.

То ж більше уваги до вимог на-

Вінок із штучних квітів перевантажує дитяче личко.

A garland is not befitting the little girls for it makes them appear older. It is appropriate for grown-up girls.

шої народньої культури, дорогі пані!

Читачка з Рочестеру

Вітаємо цей голос, що так відважно й влучно боронить чистоти на-

Нова суспільна працівниця

Світ став малий — перекоуємо усе наново. Так легко пересовуються люди й події на наших очах.

Оце недавно тому завітала знов до Філадельфії гостя здалека. Молода вчителька з Бразилії — Надія Шульган. Прибула не зі свого рідного міста Прудентополісу. А шлях її до Філадельфії провадив із Мексика, де провела останні два роки. Чи не малий світ тепер, скажете?

Панна Надія вже трохи нам відома. Вона авторка книжечки про Люрд та членка Чина Катехиток у Бразилії. З редакцією „Нашого Життя“ вона вже давно в контакті. А тепер приїхала познайомитись та оглянути Північну Америку.

Подивляємо її прекрасну українську мову. Надія Шульган народилась у Бразилії, а й її батьки приїхали туди малими дітьми. Походять із Сокальщини. Молода дівчина покінчила вчительську семінарію у Понта Гросса, а потім дістала стипендію до вищої школи домашнього господарства у Ріо, яку й закінчила.

— У нас вдома розговірна мова українська, — каже панна Надія. Більшість молодих людей мого віку говорить добре по-українськи, в Інституті св. Ольги вважаємо дуже на те. Там гуртуються дівчата з кольоній, себто по тутешньому — з фарм.

ного народнього вбрання та його засад. Це є доказ, що любов і пошана до нього збереглася й живе серед нашого суспільства. Коли б більше було такого зрозуміння й серед наших матерей, тоді й мала б кожна українська дитина стилевий народній стрій і знала б твердо його засади. А коли лиш тут і там котрась мати подумає про те, чи принагідно позичає стрій, тоді й не може зрозуміти його духа й естетичних правил.

Ваша правда, що цих засад треба вперто й послідовно боронити. Ми старались із двох лих вибрати менше. Але його треба викоріювати з ґрунту. Тому радіємо Вашому голосові й поручаємо матерям застановитись над ним. — Ред.

Прохаємо її розказати дещо про Інститут.

— Це властиво по новому можна назвати гуртожитком. Українські поселенці розкинені по провінції Парана й не могли б учити дівчат, коли б не було такого Інституту. Дівчата в ньому тільки мешкають, а ходять до різних шкіл

Надія Шульган

Nadya Shulhan, young teacher from Brazil, has recently graduated from UNESCO school of social work at Crefal, Mexico.

у місті. Подібний Інститут побудували Катехитки у Понта Гросса.

Цікаво нам довідатись також про Чин Катехиток.

— Це світський Чин жінок, що зложили обіт служити Богові й народові у щоденному житті. Їх центр у Прудентополі. Катехитки переходять спеціальний вишкіл, щоб могли навчати дітей релігії. В розкинутих господарствах Парани священник не міг би дітей згуртувати. А Катехитки обіжджають фарми і підготовляють дітей до першого св. Причастя тощо. Катехитка може вийти заміж і оснувати свою родину. Цей Чин дуже гарно розрісся у Бразилії, але й в Аргентині вже маємо 5 Катехиток.

Розпитуємо про побут у Мексику та його причини.

— У Крефалі існує школа суспільної служби, яку оснувало

ЮНЕСКО для країн латинської Америки. Курс триває 18 місяців. Кожна країна висилає своїх стипендіатів, звичайно вчителів. Із Бразилії було нас 7 осіб, а в цілому курс начислював 69.

Школа ЮНЕСКО у Крефалі вже має світову славу. Про неї згадують часто на конгресах, на неї покликаються спеціалісти суспільної служби. Радісно почути, що українка з Бразилії покінчила її та ще й вислана спеціально своєю країною. Це знов доказ про здібності й осяги української молоді у вільному світі.

На наші запити панна Надія розказує. План навчання обіймав теоретичні предмети (педагогію, соціологію й психологію), що тривали 9 місяців. Потім слідувала шістьмісячна практика. Перш усього студенти подорожували по країні й оглядали школи й інші суспільні установи. З подорожі треба було зложити докладний звіт та дати оцінку всім суспільним проявам. Та найважливішою була граця в мексиканському середовищі. В тій цілі ділили їх на групи

5 осіб (кожен студент з іншої країни та з іншою спеціальністю: гігієною, господарством і т. д.) та поселявали їх у різних місечках чи селах. Треба було обійти родини, оглянути господарства, заприятитися з мешканцями. Щойно здобувши їх довіря, можна було розглянути їх труднощі та разом із ними подумати над тим, як зарадити цьому. На закінчення цієї практики — знов докладний звіт, що свідчив про рівень та вироблення студента. А на кінці дипломна теза, на яку давали місяць часу. Надія Шульган опрацювала тему „Слухово-зорові засоби навчання“, яку треба було обороняти перед іспитовою комісією.

— Якою мовою провадилося навчання?

— Еспанською. Це панівна мова латинської Америки, а ми з Бразилії зі знанням португальської мови мусіли до того достосуватись. Та ще мушу зазначити, що навчання у Крефалі проходить без релігії. Це засада ЮНЕСКО — з огляду на мішане студентство

Опікунка несвідомих

(Памяті Стефанії Безбородько)

Життя і діяння Стефанії Безбородько зв'язане з буковинською землею. Тому її смерть, що настала дня 18. лютого 1957 у Філадельфії, пройшла незаметно і відбилась відгомонам тільки в колах її земляків.

А постать Покійної могла мати значення й для всієї української землі. Бо її шлях мав багато піонірських прикмет, дарма, що жила й діяла за наших часів. Та в умовах трудної румунської окупації вона показала небуденну відвагу й ініціативу і це одне її вирізнює з-поміж інших.

Народилась у сім'ї Карпинських у галицькому селі Печарна к. Заліщик. Там пройшло її дитинство, зв'язане також з Заліщиками, де ходила до школи. Та задля дальшої освіти дітей (у Стефанії був ще брат Дмитро) батьки перенесли до Чернівців. І від тієї хвилини вже життя їх пробігало на Буковині.

Стефанія Карпинська закінчила вчительський семінар і стала вчительювати. Спершу у Радовецькому а потім у Заставецькому повіті вона пізнала життя буковинського

села. У 1914 р. одружилась із Дмитром Безбородьком. Молоде подружжя розділила війна. Потім вони мешкали у Чернівцях, де її

Стефанія Безбородько

чоловік став працювати у фінансовому відділі магістрату. Вчительської праці не покидала, доїжджаючи спершу до Ленківців, а потім до Мамаївців, бо для вчительки-українки місця у Чернівцях не бу-

ло. Тут і народилось її п'ятеро дітей, яким вона була дбайливою матір'ю.

Помимо фахових і родинних обов'язків Стефанію Безбородько тягнуло до громадської праці. Вже у 20-тих рр. бачимо її в Жіночій Громаді, що могла тоді через стан облоги лиш обмежено працювати. Але при першій можливості праці Стефанія Безбородько так відзначилась, що в 1932 р. її вибрали головою. Пробувши одну каденцію серед трудних умовин, Стефанія Безбородько уступає провід іншій громадській діячці. Їй відкрилась нова ділянка праці, що потребувала її сил.

У Чернівцях існувало товариство „Міщанський Хор“, що гуртувало велику групу міщан для освітньої праці і розваги. Належали туди свідомі міщанські родини. При тов-і був хор і аматорський гурток. В управі „Міщанського Хору“ діяв Дмитро Безбородько і завдяки цьому його дружина мала вгляд у потреби товариства. Прийшло їй на думку, чи не можна б при ньому згуртувати дівчат, що прибувають до міста на службу. І вона взялася за це завдання.

Трудно собі уявити, який це був тернистий шлях. Де тих дівчат узяти, коли церква в румунських руках? Треба було ходити в неділю по майданах і парках, розговорюватись із групами дівчат, переборювати їх недовіря. Нелегко було привести першу таку групу до домівки „Міщанського Хору“! Але коли це вдалось, приходили інші. Згодом створився тут для них центр, що дбав про їх розвагу. Щонеділі була для них невеличка забава, а вряди-годи театральна вистава. А під час розваги можна було пригланутись їм та намітити дальший шлях праці.

З захопленням зайнялась цим Стефанія Безбородько. Не було вже для неї вільної неділі, ні вечора, бо все посвячувала своїм дівчатам. Між ними знайшлися такі, що бажали навчитись по-українськи читати й писати (у тому часі по всій Буковині вже були румунські школи). Для них замовлено (Докінчення на ст. 12)

курсу. Зате не було перешкод для виявів національного життя. Я скористала з цього й дала доповідь про Україну в рядах самодіяльності студентів. Також під час науки танків, що відбувалась вечорами, я провела показ українського танку, що його студенти радо підхопили. Потім, коли ми відбували практику, я вивчила сільських дітей танцювати і з нагоди Дня Матері в найближчому містечку наші діти дістали найбільше признання за подільський козачок.

Чи не дивне це? Мексиканська дівтора вшановує свою матір нашим народнім танком. Світ став малий відколи в ньому діють такі завзяті одиниці. Жаль тільки, що їх так мало.

— Найкраще згадую закінчення нашого курсу. Ми ж усі за цих 18 місяців дуже зжилися з собою, бо спільні зацікавлення й праця зблизили нас. Крефал гарно положе-

ний, навчальний будинок великий, а ми жили в окремих домах. Професори булидебільшого мексиканці, але й багато спеціалістів із Південної Америки. Я дістала найкращу оцінку з бразилійців, отже й їхала з почуттям, що не прогайнула часу.

Що плянує в дальшому, питаємось.

— Повертаюсь до Прудентополісу, — каже. — Чекає мене там учительська праця, але можливо, що мене покличуть і на якесь інше місце по відбутті курсу. Та я найрадше працювала б серед своїх, у Парані.

Прощаємось із молодого землякою, що так успішно здобуває собі місце у світі. Диплом Крефалу дав їй замігнє становище у своєму званні. Але праця Катехитки та її книжечка здобули їй місце у нашій спільноті. І ми цінимо те, що вона вміла одне з другим сполучити. **Л. Бура**

Із міжнародної жіночої виставки

букварі і через них ішли на села

Жіноцтво княжої доби! Під цим гаслом розпочав 4. листопада виставку Союз Українок Америки. На програмовій книжці рисунок Я. Гніздовського — „Плач Ярославни“. У головному станку лялькові сценки Мирослави Гординської Привітання королеви Анни, Плач Ярославни і Хрищення княгині Ольги. А в кіоску культури найвишній квіт нашого народного побуту — Гуцульщина.

* * *

Починається українська програма. Дунають звуки нашого гімну і коротким вступним словом відкриває її пані Олена Лотоцька. Говорить про потребу плекання української народної культури, що її відтворює й зберігає українська жінка. У вільному світі, а зокрема в найсвобіднішій країні ЗДА, маємо змогу це робити. Тому стараємось кожного року збагачувати показ новими починами. Програму заповідає п-ні Анастасія Бродин.

Цього року новина — модні сукні з приміненням української вишивки. Через сцену переходять стрункі постаті. Ось чудова яворівська вишивка, а там тонке полтавське вирізування на полотняному тлі. А тут гуцульська косичка на чорній вовняній сукні. Знов легкий мотив покиданий по білій, вечірній тоалеті. Але найкращі — діти у своїх вишиваних суконках. Неначе метелики вони на високо піднесеній сцені. Пані Марія Турко з 64 Відділу СУА завдала собі багато труду, щоб вишукати й вивести всі ці моделі.

* * *

Слідують танки. Невеликі дитячі й дівочі групи виводять гопак, козачок, бойківський танок, коломийку. До жвавих мелодій бадьоро рухаються в ритмі. Група за групою виходить на сцену. Обі танкові школи — Молодече Танкове Т-во під управою п-ні Оприско й Танковий Гурток при церкві св. Володимира під проводом п. Теда Турстліка — показали найкращі свої сили.

Під час програми — прийняття. Голова нашого Комітету Виставки п-ні Катерина Пелешок та голова Міжнародної Виставки п-ні Скот — приймають гостей. На відграниченому просторі засідають наші визначні гості — духовні особи, представники УККА, президент УНР др. Витвицький із дружиною. Пані в Комітеті приготували перекуску й подають її, тоді коли гості приглядаються програмі.

* * *

А вкінці — коронування коро-

леви. Струнка дівоча постать виходить на сцену. Хто вона, ота молода красуня? Пані Лотоцька представляє її глядачам — п-на Леся Шепарович і накладає на голову невеличку корону. Мале дівчатко вручає їй китицю білих квітів. І „королева“ дякує поклоном за бурю оплесків, що зірвалась у залі.

А в тому часі пливе людський потік повз наші станки. Станок культури затримує знавців, що розпитують про оригінальні гуцульські вироби. За пляном п-ні

Український станок продажі на міжнародній Жіночій Виставці в Нью Йорку. Вгорі видніють лялькові сценки Мирослави Гординської. У глибині станку — на підвищенні модель дерев'яної церкви, а трохи нижче — гуцульського „оседку“, — робота пластунів із Джерзі Сіті. Габльоти заповнені ляльками, вишивками й керамікою. — На переді станку п-ні Марія Марусевич, членка фінансового комітету, а праворуч п-ні Катерина Пелешок, голова Комітету Виставки.

From International Women's Exposition in New York. The Ukrainian sales stand includes many articles of folk art. At the stand work to members of direction: Mrs. Catherine Peleshok, chairman, and Mrs. Maria Marusevich, member of financial committee.

Мирослави Гординської, що уклала станок, Гуцульщина вийшла прекрасно.

А в головному станку йде продажа. Референтка його — п-ні Марія Макарушка та пп. Сулжинська, Салдан, Марусевич і Колтон працювали, щоб здобути дрібні речі. Є тут дрібна кераміка, вишивки, ляльки, а над усе продається печиво, що вже має свою славу.

* *

А ось представниця Голосу Америки разом із оператором.

— Хочемо передати „інтервю“ про виставку, заявляють голові нашої виставки. Пані Пелешок відповідає на питання. Хто й як її організує? Яким робом добувають матеріал для виставки? З чого складається програма? Як використовується дохід? Може щось із цих відомостей дійде до наших сестер у Рідному Краю.

Тиждень виставки проминув скоро. Чи повірив би хто, що підготовка до нього тривала пів року? Про те могли б розказати членки ексекютиви — пп. Мирослава Вишивана, Ирина Кашубинська, Анна Кізима. Підготовляли програму — пп. Марія Головей, Анастасія Вродин і Анна Свенсон. Прийняття запроектувала п-ні Іванна Бенцаль і перевела його з допомогою пп. Євдокії Ликтей, Ольги Грицай, Ірини Кашубинської і Марії Турко. Програмову книжку оформила п-ні Марія Стефанів із допомогою пп. Марії Демидчук, Олени Гординської й Олександри Різник. А про фінансову сторінку дбали пп. Лідія Котлярчук, Марія Дзундза й Анна Кумфорг. Невеликий, добре зіграний гурт жінок!

Українська публіка піддержала виступ. Мабуть ніодин національний гурт не мав так заповненої залі. По цілому великому приміщенні лунала українська мова. Може й трохи затісно було коло українських станків, що їх могли не побачити прохожі чужинці. Але слідно було розмах і життя у цьому намаганні виявити себе. А коли є життя, тоді є й поступ. Л. Б.

ДІТРОЙТ, МИШ.

У липні проминув рік, як упокоїлася в Бозі наша заслужена членка Катерина Купіцька-Бук. Несподівана її смерть потрясла не лиш членками Відділу, а всіми, хто її знав. Ще 22. липня здорова й весела, брала участь у прийнятті, а 23. липня перестало битись її щире серце...

Покійну пізнала я в 1948 р. по приїзді до Дітройту у 26 Відділі СУА. Працювали ми разом повних 8 літ. А хіба найкраще пізнаєте людину, її прикмети й недоліки у спільній праці! Вона відзначалась хрустальним характером, була глибоко віруюча й щиро любила свій Рідний Край. Відділом дорожила, любила згоду, дбала про збільшення членства. Організація і праця в ній заповнювала їй життя, особливо по втраті одинокої своєї дочки, що померла у молодому віці. Мала велике зрозуміння для залишених в Європі не лиш на словах, але завжди радо жертвувала на ту ціль. Працюючи у складі станиці „Мати й Дитина“ від 1955 р. вона докладала всіх старань, щоб послілка вийшла найкраще. З радістю слухала листів із подякою від обдарованих.

Всевишній післав їй тиху смерть, напевно в заслугу за добрі діла, які за життя творила, не нарікаючи ніколи на свій життєвий хрест.

Не дивно, що похорон був величавий. Нажаль через недугу я не могла взяти в ньому участі, ані навіть помолитись біля домовини. Тому в першу річницю смерті Покійної хочу кинути цю згадку замість китички квітів на її могилу.

Теодозія Стельмах
б. голова станиці
„Мати й Дитина“

У ПОШУКУВАННІ МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

Наш клич приносить багато цікавого матеріалу. Є серед нас стільки талановитих молодих жінок! У різних галузях пробивається їх інтелігенція, мистецька здібність чи громадський змісл.

Розглядаймося даліше! Треба, щоб усі наші центри подали своїх кандидаток. Бо всюди є таланови-

ті одиниці, що заповідаються гарно. Присилайте їх імена, прізвища життєписи! Щоб у січневому числі ми могли проголосити найкращий молодий талант 1957 р.

ОСОБИСТЕ

Почесній голові 42 Відділу СУА і б. членці Гол. Управи п-ні Анні Бойко та її чоловікові п-ві М. Бойкові складаємо з нагоди їх „Золотого Весілля“ щирі побажання і кличемо „Многая літа“.

Головна Управа СУА

ОПКУНКА НЕСВІДОМИХ

(Докінчення зі ст. 10)

інші потрібні книжки. Незабаром наспів донос до шкільної влади, що вона, вчителька, відкрила „українську школу“ для дівчат. Це потягнуло за собою нове перенесення. Але Мішанський Хор уже гуртував около 300 дівчат і хлопців, що вже знали „хто вони і чіі вони діти“

Згодом знайшлись інші угодження для них. За ініціативою „Жіночої Громади“ створено в Нар. Домі лікарську амбулаторію, в якій лікарі д-р Гузар і д-р Омельський лікували безплатно. Із цього користали дівчата, що знаходили тут щирю пораду у своїх клопотах.

Переслідування влади і перетвома організму, що не міг подолати безкарно стільки обовязків, спонукали Стефанію Безбородько піти передчасно на пенсію. У 1935 р. вона перестала вчителювати. Але тим більше мріяла присвятити свої сили дівчатам, що їй потребували. Одначе вже назривала гроза II. світової війни і влада заробонила сходини чи вистави. Та дівчата памятали свою „паню“ і через них звязок із селом не вривався.

Буревій світової війни вирвав її з рідних Чернівців. Після побуту у Коломиї, подалась родина в дальшу мандрівку. По кількох роках в Америці не витримало її серце дальших зусиль. Нагло відійшла вона, осиротивши горем прибитого чоловіка та п'ять дочок, Марусю, Лесю, Надю, Славу і Наталю. Із них наймолодша Наталя вже пробиває собі дорогу в образотворчому мистецтві, як абсолювентка Мистецької Студії у Філадельфії. Л. Б.

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ 1957

Проломлюймо леди

(Думки про відсутність молоді в рядах жіночих організацій)

стежимо за звітами з діяльності наших членів-організацій у всіх країнах нового поселення і майже всюди спостерігаємо повну відсутність молодих жінок і дівчат. Це явище не нове. Ще на Батьківщині зродилось таке наставлення, що в зорганізовані ряди жіночих організацій вступали вже заміжні жінки, статочні господині. Хоч у заранні нашого жіночого руху ініціаторками його були саме молоді жінки, які згуртувались були навіть у Кружок Українських Дівчат. А Наталія Кобринська, згадуючи про перше віче в Коломиї в 1883 році, пише, що „воно відбулось при великій участі і зацікавленні молоді, що завжди була головним рушієм кожної великої ідеї“.

СФУЖО у своїй праці неоднократно застановлялась над проблемою молоді у своїх рядах. Це справа важлива, тим більше, коли зважити, що в деяких країнах поселення є невеликі скупчення української спільноти. Там весь тягар праці падає на загал, а не обтяжує лиш одиниць. Там також помітна більша участь молоді у громадській роботі, ніж в ЗДА чи Канаді. Ця участь, хоч зумовлена конечностю, дає одначе добрі наслідки.

Коли ж приглянемось праці наших найближчих членів-організацій у ЗДА й Канаді, то молоді в жіночих організаціях обмаль, не згадуючи про окремі молодечі Відділи. Це діється можливо тому, що в заранні постанови жіночих організацій матері притягали до них своїх дочок. А тепер при наявності окремих молодечих організацій молодь хоче бути разом. Це не докір, ані навіть велика втрата, тоді коли ця молодь є зорганізована у своєму гурті, а не ходить самотас. Одначе в інтересі жіночих органі-

зацій та цілої громади лежить приєднання молодого нарібку. Старші жінки, промадські робітниці старіються і відходять від праці. Нові методи праці в різних ділянках громадського життя вимагають радше молодих сил, які йдучи з духом часу атомової доби, краще обзнайомлені з ними. А все ж таки деякі надбання давніх працівниць, головню в ділянці нашої народної культури чи традиції, будуть ще новими й цікавими для молодих членок. Нам треба оновлення та відмолодження наших рядів для підготовки нашої зміни. Ці питання виринули яскраво на нарадах Окр. З'їздів СУА в цілій Америці і знайшли відгомін в ухвалах про створення окремих гуртків молоді, які мали б за завдання ширити культурну пропаганду серед чужинців.

Ми на еміграції маємо ще досить сил і засобів, щоб ми здійснили

цей наш обов'язок на ділі, а не на словах. У журналі молоді „Горизонти“ читаємо, що така праця це „для нас символ стремління до пізнання незбагнаних окраїн науки, творчого пориву, символ стремління — зустріти завдання, поставлені на шляху росту нації“.

Тому кличемо в наші ряди жіночу молодь, щоб ці завдання не були тільки половичні. Редакція „Нашого Життя“ шукає за молодим талантом 1957 р. Вона хоче показати ідеал молоді людини, що вже увійшла активно в мистецьке, громадське, наукове або професійне життя. Це теж один із засобів, щоб знайти і зрозуміти її шлях.

Віriamo, що всі ці заходи принесуть успіх. Треба тільки шукати цього зв'язку і відкривати молоді дороги. А тоді вона прийде до нас.

Ц. Гардецька

Із життя наших централей

Обеднання Українських Жінок Англії

Дня 22. вересня переведено в Манчестері 7-мі загальні збори ОУЖ, які відкрила голова п-ні О. Монцібович. Зборами проводила п-ні д-р Ірина Калюжна з Лондону, а секретарювали пп. Венгер і Саїк.

Із звіту управи присутні довідались про обширну працю ОУЖ у звітному році. Головним осягом ОУЖ стала самостійна господарська база. Членки ОУЖ вплачують тепер вкладку у висоті 1 шіл. місячно і дістають членські виказки. Це привело також до заведення картотеки членок, що їх число піднеслось до 419. Вони охоплені 16 Гуртками. У звітному році постав

новий Гурток у Глостері. До дальших осягів ОУЖ належить — проведення курсу виховниць дитячих садків, редагування жіночої сторінки, культ. освітні реферати, звязки з місцевими чинниками, придбання нових експонатів з нар. мистецтва і допомога потребуючим у краю і за границею. Ця праця вимагала організаційних поїздок, які голова п-ні Монцібович відбула 16 у тому році.

Цей звіт доповнила касієрка, подаючи що доходу було 371.11.2 ф., а видатків 245.15.6 ф. У висліді іменем контр. комісії п-ні Л. Клименко з Брадфорду поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

ПОСТАТІ КОНГРЕСУ

(Із вражень конгресу СОКАЖО у Римі)

Червоні, золотисті та білі „сарі“ делегаток із Індії та Пакистану, темні, гаптовані кімона японок і суворі чорні, пурпурові та фіолетні китайок та індонезійок, різноманітно розмальована ноша з Гвани, Сенегалю, Ліберії, Дагамі та Камеруну додавали зовнішнього блиску тій, небувалій досі зустрічі жінок шістдесяті шести народів. Неодна жіноча постать залишила в пам'яті незатерте враження. Передусім, коли була нагода обмінятися з нею думками, довідатись дещо про працю жінок у її батьківщині чи заспокоїти її зацікавлення українськими справами. Кілька таких виринають перед моїми очима.

Старенька посолка німецького парламенту д-р Вольф — все ще дуже бистра у своїх річевих, деколи саркастично-критичних завагах. Молода громадська діячка з Індії Марія Потен захоплювала ерудитцією, і знанням не тільки східних, але й західних проблем та болючок. Її доповідь „Про розвій жіночої індивідуальності“ виказувала глибоку юшану для людської гідності жінки, материнства та на-

Слідували вибори нової управи. Помимо всіх заходів дотеперішня голова п-ні О. Монцібович відмовилась дальше очолювати ОУЖ і перейняла провід контр. комісії. Головою ОУЖ збори вибрали через аклямацію предсідницю — п-ню д-р Ірину Колюжну. До нової управи увійшли: п-ні О. Роснецька, містогорова, п-ні М. Цебрій, секретарка, п-ні Н. Остапок, скарбничка, п-ні Л. Клименко, суспільна опіка, п-ні Л. Голубович, звязки, п-ні А. Добрянська, нар. мистецтво, пп. М. Бахмат і О. Семенюк, заступниці членів управи. До контр. комісії увійшли — окрім згаданої вже голови — пп. Венгер і Саїк.

Обеднання Українських Жінок Англії стануло тепер на міцному організаційному ґрунті. Пришло в ньому до голосу жіноцтво, що ще в молодому віці покинуло Батьківщину, але бажає приложити своїх сил у службі її ідеалам. Тому шукає собі шляху і в різних напрямках знаходить його.

ціональної традиції. Тож вдоволе-на була я, коли на прийнятті, улаштованому Італійською Жіночою Католицькою Акцією для провідниць делегацій, могла я з нею довше на ту тему поговорити.

Генеральна секретарка Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій, Франціска де Сен-Моріс — це модерний тип ділової жінки. Енергійним, дзвінким голосом звітувала про причини заснування жіночих католицьких організацій у деяких країнах. Ідея світського жіночого апостольства злучила їх остаточно в одну верхівну організацію. Як робітниця на інтернаціональній платформі ОН та ЮНЕСКО — мала теж змогу подати ближчі інформації про працю жінки-католички в тих і тим подібних установах.

Однак увага всіх зосереджувалась на провідниці й так би мовити — душі цілого конгресу, п-ні де Ростю, президентці Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій. Знайома була я з нею з-перед п'ять літ з першого світового конгресу світського апостольства. Коли тепер знов її побачила, з радістю ствердила, що ті літа зовнішньо не лишили на ній сліду. Ця елегантна, завжди гарно одягнена парижанка, вже тоді була сива. Але в очах, в бесіді, в руках, остала в неї та сама молодеча енергія та живість. Сказала б я одиак, що за цей час п-ні де Ростю ще більш вишляхотніла, а її голос набрав м'якого, музикального тембру. Кожного дня, кожної години була у вирі праці. То ж важко було вхспити в неї якусь хвилину на „інтерв'ю“. А коли тільки закінчився жіночий конгрес і почався безпосередно II. світовий конгрес світського апостольства, п-ні де Ростю вибрано одностайно до його президії. І знов через щоденні наради та комісії не ставало в неї часу на спокійну гутірку особистого характеру.

У тій жіночій асамблеї з цілого світу старалась українська делегація гідно заступати свою Батьківщину. Наші делегатки забирали голос на пленумі й на комісіях та інформували шривних про працю на релігійному, харитативному та

суспільному секторі у наших особистих умовах. З вдовіллям можна було ствердити, що назва Україна світові вже не чужа. Тому радо передавали ми в гутірках із чужинками відомості з нашої давнини та новішої історії, з нашої культури й побуту. Кожного дня приходилось у голю, де лежали різномовні часописи та книжки, доповняти наші експонати, бо учасниці конгресу, спеціально голяндки, бельгійки та еспанки дуже радо їх брали. (Нажаль у нас так мало інформативної літератури в чужих мовах, спеціально французькій).

Багато внутрішньої радості й оптимізму дали ці дні спільних нарад у Римі. А найважливішим був обмін думок та досвіду, як треба жінці-християнці працювати в ім'я Христа для добра своєї нації та цілого людства.

М. Томашівська

НОВА ДОПОМОГА

Щораз більше вісток доходить про життя-буття наших людей у Польщі. Всіми силами стараються вони втриматись при житті та наладнати своє існування. Переселення на окраїнні наші землі йде дуже поволі. А життя розкинених родин на відзисканих землях Польщі дуже трудне.

Денеде вдалось відкрити українські школи або кляси для дітей. Оцій дїтворі повиңні ми дати допомогу в одязі чи шкільному приладді.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

На бажання вишлемо програму
праці.

Вже вийшло з друку:

Грина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.

замовляти в Централі СУА.

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ 1957

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

At What Price?

Non-political reflection on the Soviet satellite

Sputnik flew out like Phenix from the ashes of Soviet life — suddenly, unexpectedly.

The man of the West — big and small — has been seized with a kind of panic. The scale of values declined instantly, everything became valueless in the face of "Sputnik". Why? Did it annihilate everything?

What has ensphered this great scientific event in the Soviets? For there must have been created a colossal scientific technical apparatus for such an operation. Some men and women have been forced to work for it, others worked willingly and with such zeal that they had forgotten the world around them, discharging the deadened dynamism of their "ego" inborn in a worthy human. Among them, in the obscurity stood a man, a creator, an inventor who possessed the keys to all this exploit, a mathematic formula, a complex drawing with thousands of figures. Irrespective of the environment, or not, he had been creating since he felt a divine spark dominating him, and was impelled to do so even while he was fully aware that not he but someone else is going to reap the laurels. For in USSR an author's work is taken away from him in a dictatorial way, like a product of a machine, as a property of the state, while a stamp of collective thinking is pressed on him. In the Western World a creator is exalted. But in USSR he is charged with excessive individualism, followed by an accusation of idealism which usually ends in exile to Siberia.

One may surmise that also in the case of the earth satellite there had been such horrid acts. However, there may be no doubt as to the answer to the question:

At what price this has been attained?

Unquestionably, its production, no less than the manufacture of the far-reaching rockets, required huge sums of money. Yet, as we know from recent observations of the travelers in USSR, the standard of living of all populace there, excepting merely the ruling party classes, is extremely low. While in all countries of the Free World the progress in all spheres of life is going on in harmony, in USSR everything is becoming grossly discordant. The life there — is a scale of contrasts: the luxury of the pink of Soviet society and the poverty of the populace. It is being forced to hard work and to "voluntary" contributions toward "Soviet motherland," the obligations imposed on the people under the constraint of being exiled or liquidated. It is vegetating in permanent want. But whenever the "collective dictatorship" wants to overtake the West in some field, it dares loot the poor populace further still, transforming the people into a mass of wretched paupers. And there is no one who may dare ask the people if it will be able to stand more and ever more taxes and "voluntary" obligations. No one has ever asked the villagers, the workingmen, or the teachers whether they subscribe to the government plans to cut their wages, regardless of the fact that the pay they are receive for half-starved existence, even for half-starved existence, for dwelling in mud-huts or in cellars of shattered houses. The Soviet man accepts all this silently, with clinched teeth, as a decree by dictatorship which is spreading ruin and death for disobedience.

The funds "collected" in this

way are being spent for the production of technical world miracles, for dizzy achievements that beclouded for a moment the civilization of the West. The criminal leadership of Kremlin is celebrating its triumphs, vastly augmented by praises and . . . panic of the Western World, while these things, against the background of reality, of the living standard of the people, are essentially nothing more than hysterics which turned to assume the shape of a cosmic storm . . . Has then really the scale of values changed?

No, it has not changed. Because even in the most dreadful bondage the creative life does not die. The human being having preserved God's image, is nurturing creative thoughts even when he is driven into a collective farm where he is prevented from reaping the fruits of his labor. Or he is sitting somewhere in a cold mud-hut dreaming of new inventions. This is the real spiritual elite in USSR. It does live and think of the question if the Western World shall ever stop to think whether the cosmic attainments of Kremlin have been achieved at the price of sufferings and of loss of human dignity of men and women in USSR and whether these attainments are possible of accomplishment solely under the system of terrorism and dictatorship of a totalitarian regime?

Natalie P. Ischuk

OUR LIFE
Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

15th ANNIVERSARY

By this time the 15th anniversary is noted of the death of a young fighter liquidated by the Gestapo. She was Halina Stolar who at 20 had joined the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN). Her ardent patriotism brought her into the ranks of fighters. As a member of OUN she was arrested, along with others, by bolsheviki in 1940. After long investigation and trial of 59 members of OUN, many of these boys and girls were sentenced either to death or to long imprisonment. However, when the war broke out and the Germans were advancing toward the east, those imprisoned were set free.

But this state of affairs did not satisfy Halina. She rejoined the organization and was sent by it to Germany where she was brought into contact with Ukrainian workers forcefully taken by the Nazis to toil for the German war industry. Gestapo discovered her action and arrested her again. She died during the scathing examination in November 1942, yet she did not divulge the names of her associates.

Her memory is marked by Ukrainian women as of one of many victims of hostile regimes of invaders. She had chosen the active fighting for Ukraine as the mission of her life and paid with it for her devotion to this mission.

MRS. ROOSEVELT ON USSR

At the invitation of the National Council of Women, Mrs. Eleanor Roosevelt, reported recently in New York on her trip to USSR.

She introduced her talk to the capacity audience by saying that she would not and could not speak as an authority on the Soviet Union, that she could merely tell how it looked to her. Afterwards she reviewed various spheres of way of life in USSR, similarly as she did in her newspaper articles. On some aspects she elaborated, e.g. upon housing. It is terrible, she said. The usual and accepted housing pattern is one family per room. A 4 room apartment has 4 families living in it and sharing 1 bathroom and 1 kitchen. This

in many cases, means as many as 12 to 16 people in 4 rooms.

She stated also that the Soviet citizens whom she met, were much aware of the censorship and restrictions on associations with foreigners. Letters are often given to travelers to be mailed outside USSR. The Soviet people, said Mrs. Roosevelt, are interested in the United States and ask many questions about daily life here.

Mrs. Alexander Riznyk, President of Branch 33 of UNWLA, represented our organization at the gathering.

A UKRAINIAN GRADUATES FROM UNESCO COLLEGE

UNESCO is maintaining a seminary of social service at Crefal, Mexico, for the countries of South America. It is turning out teachers and social workers after 18 months of schooling.

Miss Nadya Shulhan, a Ukrainian from Prudentopolis, Parana, Brazil, recently completed her studies in the seminary. She was born in Brazil and graduated from a normal school, specializing in home economics. She was selected, along with 6 others most able candidates, for special studies in the UNESCO seminary. There, too, she completed her studies with best result.

Miss Shulhan is well known in Ukrainian community in Brazil. At present she is a teacher at Prudentopolis and is the head of

the St. Olga Institute for Ukrainian girls.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF AUSTRALIA

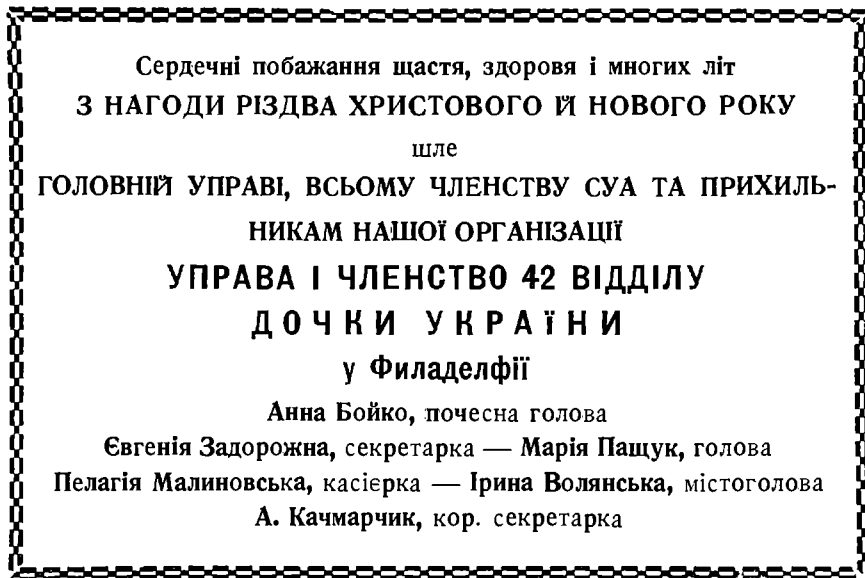
On September 14 and 15 the Ukrainian Women's Association of Australia held its 4th national convention at Melbourne. The organization, started in 1949, embraces at present the Ukrainian women of four provinces, Victoria, South Australia, New South Wales, Western Australia and of the city of Canberra, capital of the Commonwealth. The national convention is called every two years.

The NWAA has come into contact with local Australian women's organizations. In 1952 it has become a member of the National Council of Women of Australia and has been in close touch with

It has built up assistance and patronage for the Ukrainian refugees and their children who still remain in Germany and Austria. At present it is preparing a new project, namely to build a center for orphans and the aged.

On the initiative of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) the Association had sent a delegate to the congress of International Women's Alliance at Colombo, Ceylon.

At the convention in Melbourne Mrs. Irene Chomiak was elected President of UWA of Australia.

FROM INTERNATIONAL WOMEN'S EXPOSITION IN NEW YORK CITY

On November 10 the International Women's Exposition in New York was closed. The Ukrainian National Women's League of America had its two stands there. This year the program presented many new features. The Ukrainian women demonstrated around 20 models of dress-

es adorned with Ukrainian embroidery. Each national group selected its queen who embellished the stand by her appearance.

The decoration of Ukrainian stands had likewise been noteworthy. It was executed by Mrs. Miroslava Hordinska, known for her dolls artistically worked out. The artist showed several scenes from Ukraine's history in which the visitors took active interest.

CONTENTS OF VOL. XIV

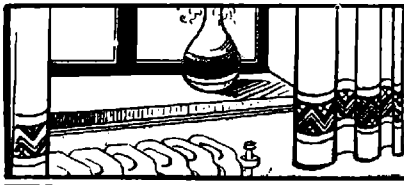
Action of the Fund of Five Hundred No. 3, p. 16
 Another Pilgrimage to USSR No. 1, p. 16
 Association of Ukrainian Women in Venezuela No. 2, p. 17
 L. B. 100th Anniversary of a Book No. 3, p. 15
 The Chorus of UNWLA, Branch 10 No. 4, p. 16
 The Conference of International Council of Women No. 6, p. 16
 The Commission on Status of Women No. 4, p. 15
 The Contest of Baking "Paska" Ni. 6, p. 16
 Congress in Rome No. 10, p. 15
 Club of Ukrainian Girl Students No. 8, p. 16
 Dedication of Tombstone No. 6, p. 15
 Designation for 1957 No. 8, p. 15
 Easter Paska No. 4, p. 16
 The Fund of Five Hundred o. N1, p.17

Female Quartet "Verkhovina" No. 6, p. 16
 Exhibition of Women's Fine Arts No. 10, p. 16
 In the Dniester Region No. 7, p. 17
 In Memory of a Great Teacher No. 1, p. 17
 Jubilee Rally of Plast No. 9, p. 17
 The Leader of the Ukrainian Conservative Movement No. 4, p. 16
 In Lemkoland No. 3, p. 16
 Our Campaign No. 8, p. 15
 S. P. Ukrainian Congress Committee No. 6, p. 15
 I. Pawlikovska: The Congress of the International Council of Women No. 7, p. 15
 I. Pawlikovska: Two Presidents of ICW No. 8, p. 17
 N. Pazunyak: Easter Day No. 4, p. 15
 Prominent Ukrainian Singer from Brazil No. 10, p. 16
 Reports of Unrest in Ukraine No. 1, p. 17

A. L. Riznyk: With the Delegate of Pakistan No. 7, p. 16
 A. L. Riznyk: Women's Participation in International Affairs No. 10, p.17
 The Sacrifice of Life No. 2, p. 16
 Senator Smith on Independence of Ukraine No. 2, p. 17
 Slavka Surmach on Her Impression of Ukraine No. 5, p. 17
 The Statue of Lessya Ukrainka No. 9, p. 16
 O. Trofinowska: Equal Political Rights of Soviet Women No. 3, p.15
 Ukrainian Artist in Paris No. 9, p. 17
 Ukrainian Dishes:
 Apple Dumpling Desert No. 6, p. 17
 Cold Stuffed Fish No. 1, p. 18
 Cold Fruit Soup No. 6, p. 17
 Mayonnaise
 Red Cabbage No. 5, p. 17
 Veal Stew No. 2, p. 18
 Chicken in Aspic No. 8, p. 16
 Creamed Spinach No. 6, p. 17
 Fresh Fruit Cup No. 7, p. 17
 Plum Potato Doughnuts N. 8, p. 16
 Tomato Soup No. 8, p. 16
 Ukrainian Easter Customs No. 5, p. 16
 Ukrainian Literary Awards No. 3, p. 17
 Ukrainian Singer No. 2, p. 18
 Ukrainian Woman at a Congress in Asia No. 8, p. 15
 UN Status of Women Commission No. 5, p. 16
 UNWLA Highlights
 No. 1, p. 18, No. 2, p. 18, No. 3, p. 17
 No. 4, p. 17, No. 5, p. 17, No. 9, p. 16
 No. 10, p. 17
 UNWLA Branch 11, Trenton, N. J. No. 8, p. 16
 UNWLA Branch 22, Chicago, Ill. No. 6, p. 17
 UNWLA Branch 53, Astoria, L. I. No. 4, p. 17
 Women Without Feminine Qualities No. 5, p. 15
 World Union of Catholic Women's Organizations No. 7, p. 16

A CORRECTION

In the November (1957) issue of OUR LIFE the name of the author of the article "Women's Participation in International Affairs" was left out by an oversight. **Mrs. Alexandra Riznyk**, President of Branch 83 of UNWLA of Astoria, L. I., N. Y., is the author of the article.

У НАШІЙ ХАТІ

Ваш чар і успіх

Самі прикмети душі і серця не вистачають, щоб людину зробити принадною. Занедбана зовнішність не відкриває на перший погляд дороги до других людей. А гарна зачіска, вміло плекані руки, дискретний макіяж кожній жінці допоможуть. Вони роблять із неї істоту, якої трудно не завважити й не легко забути.

Цього кожна жінка свідомо. Тому вона продумає над своєю появою й старається освіжити її. Пропорція кольорів, продумане поєднання туалетних дрібниць, щось тут — щось там — і ви вже інша, як другі, ви вже проявляєте особисту типовість.

Для моди немає зафіксованих правил. Те, що є сенсацією сьогодні, може бути вже завтра нецікаве, а знов появиться на вітринах крамниць післязавтра. Люди без почуття гумору та уяви часто зле інтерпретують моду. Вони або кріпко держаться своїх, майже від дитинства засвоєних консервативних, аж „бородатих“ поглядів на свій одяг, або стрімголов, без надуми летять за всіма новими ідеями, реклямованих у найпопулярніших журналах.

Тим часом до моди треба підходити не лиш розумно, але й і відважно та з калькуляцією. Заки щонебудь собі купите, завжди завдайте собі питання:

1. Скільки мені років, а властиво на скільки виглядаю?
2. Яка моя фігура?
3. Чи цей кольор мені до лица?
4. Як я себе в ньому буду почувати?
5. Що в мене варто підкреслити, а що добре було б заховати?
6. Чи я маю коли й де це носити?
7. Чи воно мені взагалі потрібне?

Дуже добре є зладити собі нотатник і записувати в ньому стан своєї гардероби. Тоді матимемо

перегляд і знатимемо, що треба конечно докупити. А головне — зясуємо собі поділ на його категорії:

1. Ранній одяг,
2. до порядків,
4. до роботи (треба взяти під увагу рід праці),
5. на вихід до міста,
6. на громадські події (віча, заїдання),
7. на пополудневі й вечірні імпрези,
8. на негоду, дощ, сніг і т. д.
10. на літнице, на пляжу.

Тоді знатимемо, чи наша гардероба повна і чи ми готові на всі okazji. Це не значить, що наша шафа мусить аж розвалюватись від переладованих вішаків. Одна й та сама суконка з якимсь маленьким додатком, як брошкою, стяжкою, газовою хустинкою, болерком, поясом — може послужити для різних нагод. Треба використати свою уяву, почуття смаку і знання, „що“, „коли“ й „як“, щоб орудувати тим добром та досягнути враження елегантноі жінки.

А коли й хто не має цього вміння, тоді повинен усвідомити собі принайменше правила відповідного одягу. Ніщо не разить так, як невідповідно зодягнена жінка, або плутанина в її вбранні. Наприклад золоті мешти або золотий пояс до спортивного вбрання, високі каблукки до штанів, низькі каблукки до вечірньої сукні, спортовий плащ до балевої сукні, спортова торбинка на вечірній імпрезі, капелюх із широкими крисами в кіні і т. д.

Віра Ке.

НАШІ НОГИ

Мабуть немає органу людського тіла, що ним так нехтували б, як ногами. З самого ранку взуємо їх у черевки й у них — без світла й воздуха — проводять во-

ни цілий день. До того виконують важку роботу стояння й ходи та двигання цілого діла чи й іншого ще тягару. Тому з ніг розвиваються багато недуг, які відбиваються пізніш і на душевному самопочутті.

Що є причиною цих захворювань? Бо ж вроджені недомогання ніг є рідким явищем. А більшість цих недуг набуваємо зчасом. Доследи виказали, що головною причиною того є невідповідне взуття, неухага до наших ніг та брукований хідник. Бо ж у примітивних народів, що живуть серед природи, дуже рідко трапляється викривлення ноги, нагнітки, чи щось подібне.

Розгляньмо наперед оце перше недомогання. Добре зроблений черевик із першорядного матеріалу — це найкраща запорука здоров'я наших ніг. Зокрема треба це пам'ятати жінкам, що прислухуються до кличів моди. Модні черевички на високому зап'ятку — доведуть напевне до захворювань. Тому й у жінок значно більше хворих ніг, як у чоловіків.

Добрий черевик треба купувати вже для маленької дитини. Від того, як вона ставитиме перші кроки, залежить і дальший розвій її ніг. Дуже добре, щоб улітку діти ходили босі, або в сандалах.

Також ті, що мусять стояти під час праці або багато ходять, повинні дуже дбайливо підбирати черевички. Продавниці у крамницях та домашні господині дістають із роками т. зв. поширену стопу. Така нога вимагає вже міцного піччеревика на все життя. Не згадуючи про те, що далеко менше витримує, як здорова.

Тому домашні господині повинні старатись задалегідь, щоб виконувати багато домашніх праць сидячи. Треба вміло чергувати стоячу роботу з сидячою і дати відпочати своїм ногам.

Як водиться?

Пробачте, що я звертаюсь із таким запитом. Але ця справа застановляє мене від літа й я говорила про те з різними Союзниками. Думаю, що всім цікаво буде прочитати про те в журналі.

Цього літа я гостювала в одному місті. Знаючи, що там є кілька Відділів СУА, я хотіла познайомитись із Союзниками. Коли я подзвонила до секретарки одного Відділу, вона мило привітала мене і запросила прийти на пікнік Відділу, що мав відбутись у неділю. Там, казала вона, зможу пізнати всіх і поговорити.

Коли я прийшла туди та відшукала мою секретарку, вона сиділа за продажною буфетових квитків. Познайомила мене з головою Відділу, що також була дуже зайнята. Я зрозуміла, що їм ніколи мною займатись і пішла розлянутись між публікою, чи не знайду знайомих. Нажаль таких не було. Я провела на пікніку півтори години і під час того ніхто до мене не підійшов та не притягнув до гурту, хоч напевне мене завважили. Не знаю, як це зрозуміти? Також і пізніше ніхто з Відділу не подзвонив до мене, хоч знали, де я замешкала. Спершу мене огорнуло почуття жалю. А вже в „Нашому Житті“ писалось про те, що Союзники повинні навіязати контакт під час вакацій! Розумію, що літньою порою не хочеться відбувати сходин. Але товариський контакт є завжди можливий. Чому управа Відділу так поступила?

Секретарка

Розуміємо вповні Ваш жаль з приводу тієї невдачі. Управа Відділу дійсно занедбала справу. Улаштування пікніку видно було хибно організоване. Як на кожній товариській імпрезі — там повинна була бути господиня (гостес), що вітає гостей. Нею є звичайно голова або містоголова установи, що влаштовує імпрезу.

Завдання господині імпрези є дуже важливе. На початку вона вітає гостей (на американських гостинах вона займає окреме місце т. зв. рісвінг лайн, де всі гості підходять і вітаються), а потім слідкує за тим, щоб гостина справно проходила. Звертаю увагу — слідкує, а сама не виконує нічого. Бо ж при добрій організації за

Господарський порадник

Для запитів у господарських справах відкриваємо окрему рубрику.

Працюю поза домом. Порядкування хати забирає мені дуже багато часу. Чоловік і знайомі закидують мені, що мало виходжу між людей, не бачу нічого, вже й не кажучи про громадську працю. Тому й пригадуюсь над тим, чи я справді не вмію дати собі ради? Скільки часу годиться присвячувати прятанню хати?

Читачка з Шикаго

Ви не подали розміру Вашого мешкання, а також чи є у Вас діти. Від цих обставин порядкування хати дуже багато залежить. Припускаємо, що займає пересічне мешкання з двох-трьох кімнат. У великих містах мало родин має власну хату.

Тепер, коли жінка дуже часто працює поза домом, прятання хати переносять звичайно на суботу. Та треба зясувати собі, чого вимагає щотижнєве, а чого ґрунтовне чищення, що його переводимо двічі або й тричі на рік.

Щотижня треба витерти меблі з порохів, перейти всі підлоги щіткою або пілососом, докладно вичистити купальню й кухню. А знов — миття вікон, прання завісок, чищення підвіконня і дверей, чищення лямп і клямок — це ті роботи, що їх виконуємо рідше.

кожну ділянку відповідає якась членка. А господиня пильнує цілості. При цьому вона повинна слідкувати також за тим, чи гості розважаються і чи немає самотніх осіб, що не можуть навіязати контакту, як це було у Вашому випадку.

Шкода, що Ви все ж таки не пошукали пізніш контакту з управою Відділу. Треба було подзвонити до секретарки і запропонувати нову зустріч, бо на пікніку не було нагоди, щоб познайомитись й поговорити. Віримо, що управа Відділу не зробила цього з наміром, а тільки несвідомо. А Ви виявили б тим кроком велике товариське вироблення, що допомогло б освідомити й місцевих Союзянок.

Тітка Христина

Є тут дві засади. Одні господині призначають на те цілу суботу, щоб помити вікна чи почистити двері. А другі знов воліють ґрунтовно вичистити лиш одну кімнату в мешканні, включно з миттям вікон і дверей. Другі ж кімнати прячуть лиш загальною.

Одна й друга засади є добрі. Вони помагають розложити прятання рівномірно на цілий рік, так що не втомляють надмірно. До того хата є все однаково чиста й у порядкувана. І не скупчують прятання на найбільш зайнятий час, як перед святами, або на початку шкільного року.

Та трудно сказати, скільки це займатиме часу. При невеликому мешканні та відсутності дітей (діти більше засмічують мешкання, як дорослі) повинно Вам вистачити суботне передполудне.

Зірка

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ СУА

У сховках наших членок знаходиться багато цінного добра, що годиться для нашого Музею. Оце виявилось недавно тому у подарунках п-ні Еви Корпало з 8 Відділу у Бронксі. Вона пожертвувала частини народнього вбрання, привезені у 1938 р. із с. Підярків, пов. Бібрка. Це є — старовинні корали, віно її дорогої покійної матері, намізані на міцних льняних нитках. Коралям уже напевне 100 літ! А щоб забезпечити їх додатково нитками, п-ні Корпало привезла також пасмо ниток, яке може тепер послужити зразком нашого прядива.

Окрім того пожертвувала вишитий рушник, що ним прикривають кошик із свяченим та стрій її дочки, тоді 9-літньої дитини, який оправила вона в Бібреччині. Бо й чоловік п-ні Корпало походить із Бібречького повіту.

За цей гарний подарунок складаємо п-ні Еві Корпало щире подяку.

Збірник для дітей „ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Оселедці з цибулькою

Потрібно:

- 1 молошний оселедець
- 1 яблуко
- 1 цибуля
- 1 цитрина
- 1 ложка оливо

Отворити оселедець, відрізати голову і намочити в воді на 24 год., змінюючи воду кілька разів. Ще краще додати до води 2—3 ложки молока. Вийняти молочко, посікти дрібно, додати яблучко, втерте на терці і посічену цибулю, вимшати і додати цитринового соку до смаку. З оселедця обірати шкірку, розрізати по половині через хребет, вийняти старанно ости. Уложити приправлене молочко по середині тарілки, а обома половинками оселедця обложити його. Скропити це все цитриною й оливою.

Короп по королівськи

Потрібно:

- 1 великий короп
- 1 ф. мішаної городини
- 1 горнятко печериць (шапочок)
- 1 цибуля
- 1 ложка масла
- 1 ложка муки
- 1 жовток
- трохи молока

Справити рибу, себто спарити її, почистити від луски і добре витерти ножем проти луски, щоб відстати весь намул. Приставити городину, як на росіл і зварити. Почистити печериці, піддушити на маслі, а коли змякнуть, зробити білу засмажку і затягнути жовтком. Начинити рибу печерицями і зашити, залити смаком із городини і душити около пів години. Виложити на полумисок і заллати підливою.

Волоська капуста

Це справжня зимова городина. Дехто каже, що вона справді добра аж тоді, коли трохи змерзне. Приладжуємо її, як додаток до м'ясива або й подаємо самостійно. Перш усього треба позбавити її

качана, листки добре обмити і зварити у воді, аж змякнуть. Потім посікти дрібно сікачем і приправити відповідно до припису.

Юшка з волоської капусти

Потрібно:

- кусник вепрового мяса
- 1 мала головка капусти
- пригорща пшеничних крупок (грисіку)

Приставити мясо. Коли юшка підвариться, вкинути дрібно січену волоську капусту, посолити і доварити її в ющі. Засипати пригорщею пшеничних крупок. Коли готове, вийняти мясо і покроїти його на дрібну кістку. Подати.

Волоська капуста зі сметаною

Потрібно:

- 1 головка капусти
- 1 ложка масла
- 1 ложка тертої булки
- 1 склянка сметани

Відварити капусту в воді, посікти. Окремо присмажити на маслі терту булку, вкинути на це капусту і злегка душити. Коли змякне, влити сметану, вимшати і поставити, щоб закипіло. Додати соли й цукру до смаку.

Оріхові ріжки

Потрібно:

- 2¼ горнятка муки
- ¼ горнятка масла
- ¼ горнятка мелених горіхів
- 2 жовтка
- 5 ложок цукру

Посікти масло з мукою, вбити жовтка і з горіхами й цукром добре замісити тісто. Виробити малі ріжки. Вимастити маслом бляху, посипати мукою та спекти на 300°. Знамените печиво до чаю.

Непечений корж

Потрібно:

- 1 горнятко цукру
- ¼ горнятка масла
- ¼ горнятка мелених горіхів
- 1 горнятко цукру-мучки
- 6 унцій чеколяди
- трохи сметани
- ванілія

Чеколяду втерти на терці. Разом із маслом і цукром-мучкою втерти добре, а коли зробиться однотайна маса, виложити на круглий андрут або на оплаток величини тортівниці. Поставити, нехай стужіє.

Окремо вимшати горіхи з цукром, додати стільки сметани, щоб була густа маса, добре зтерти і додати ванілії. Виложити на попередній коржик. Покрити якоюнебудь склицею.

Пончевий торт

Потрібно:

- 8 жовтків
- 1¼ горнятка цукру-мучки
- 1 цитрина
- 8 білків
- 1¼ горнятка муки

На начинку:

- 2 горнятка мелених мигдалів
- 1¼ горнятка цукру-мучки
- 1 цитрина (сок)
- рум

На склицю:

- 1 жовток
- 1 цитрина
- 3 ложки руму
- цукру-мучки
- 1 ложечка масла

Втерти жовтка з цукром і додати соку з цитрини. Вбити шум, виложити на жовтка, додати муки, вимшати, виложити на тортівницю і спекти на 300° (Піч перед тим добре витріти).

Начинка: Мигдали спарити, обірати з лущинки, підсушити та змолоти на машинці разом із цукром. Втерти в мисці, додати соку з цитрини і руму до смаку.

Перекроїти спечений кружок по половині. Розтопити трошки цукру в воді і додати соку з цитрини й руму. Скропити тим добре кружки. Наложити начинку і вирівняти.

Склиця: Втерти жовток із маслом, вливши сок із цитрини, аж буде пухке. Потім влити рум і додати стільки цукру-мучки, щоб було відповідно густа. Вимшати і облити торт.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Привіт Руті

Посилаю передплату на 3 роки, а також 1 дол. на пресовий фонд. Прошу здоровити від мене Руті, авторку фейлетону „До місяця преси“, що його прочитала я аж кілька разів і дивувалась чи часом не підслухала вона того в когось під дверима. Це насправду цікаве і таки правдиве! Пишіть більше!

Ярослава Когут

Українська вишивка

ІЗ ПОКАЗУ ВИШИВАНИХ СУКОНЬ

На Міжнародній Жіночій Виставці в Нью Йорку введено модель вечірньої сукні, власність п. Федасюк із Перт Амбою, Н. Дж. Суконку вивела п-на Слава Машак із Джерзі Ситі. Це біла, легка туалета з найлону. Її крій бачимо на рисунку — гладкий станик без рукавників і широка, дзвонова спідничка до землі. Вишивані мотиви, покидані на придолі суконки і на кінцях шалю. До цього був вишиваний поясок і торбинка. Квітка повинна бути в красці вишивки.

Куховарські приписи
Н. Костецької
ГОРОДИНА й ОВОЧІ
Ціна 60 ц. за зшиток
з пересилкою 65 ц.

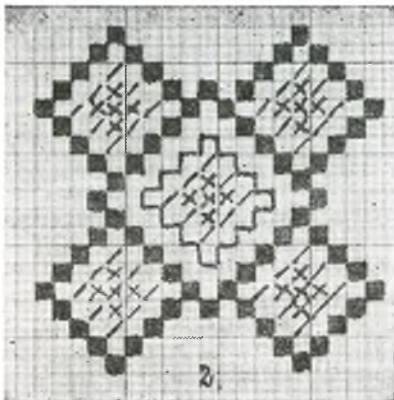
Нова збірка для дітей
на осінні й зимові місяці

ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ

Упорядкувала
Марія Юркевич

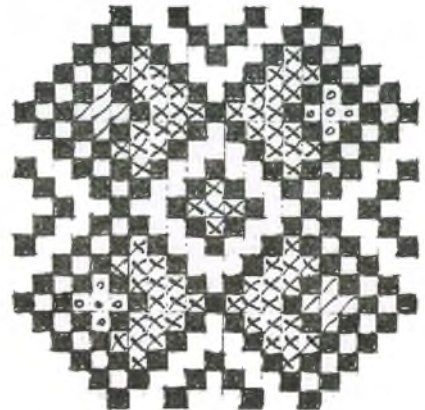
Ціна 50 ц.
з пересилкою 55 ц.

Замовляти у Централі СУА
й усіх книгарнях

Хрестикові мотиви

Подаємо мотиви, які можна виконати, вишиваючи нарисовану суконку. До вишивання вживати гарячих красок, як помідорову (ч. 946) із зеленим, макову (ч. 666) з золотистим (ч. 726).

ПЕРШИЙ СНІГ

Як посипався пухнастий, перший сніг,
Зайчик вискочив із лісу та й побіг...
„Ти куди ж то, Куцихвостенький, куди?
Глянь назад — які лишаються сліди!
Як побачить Пес мисливський, як нюхне, —
Він тебе, бідаку, миттю дожене...“
Зайчик трохи ще пробіг, а потім став,
Озирнувся, посміхнувся, і сказав:
„А я собі — Сірий Зайчик — не з дурних:
Знаю вдачу псів мисливських — дуже злих.
Я біжу тільки тоді, як сніг іде, —
Він усі сліди за мною замете:
Не пронюхать тоді псам мене в снігу,
Хоч би їх було і сорок у бігу...
А як тільки блисне сонце зимове,
Я сховаюсь у кубельце снігове:
Тільки носик, тільки очі на виду —
Чути й бачити ще здалека біду...“
Потім Зайчик стрепенувся й знов побіг...
Хай же сиплеться пухнастий, перший сніг!

О. Кобець

ЗИМОВІ РАДОЩІ

Білий ліг сніжок
і нема стежок —
Вибігаймо швидко з хати —
рівну стежку промітати,
сніг легенький і пухнатий!
Хоч прийшла зима
і тепла нема —
На подвір'ї ясно, чисто,
сєє сонце урочисто,
іней висне, як намисто,
і блищить, блищить іскристо!
І веселі ми
скажем до зими:
Затруси, стели снігами,
лід клади між берегами,
щоб на лижвах і з санками
полетіли ми вітрами.
А як прийде час,
Зимо, йди від нас,
поступись ясній,
молодій весні.

Г. Чо.

Не гра а справжнє*

Це було пізньої осені. Маринка, Ігор, Галинка та Леся сьогодні нудьгували. На дворі йшов дощ, дув холодний вітер. Діти мусіли сидіти в кімнаті, а ви самі знаєте, що гратися в кімнаті не так весело й гарно, як надворі.

— Давайте ховатись! — запропонував сестрам Ігор.

— Ні, це нецікаво, бо вже всі місця у хаті знаємо, — заперечила Галинка.

— Ну, то будемо гратися в маму й тата, попрохала найменша сестричка Леся.

Е, ні, не хочу, — заперечила Маринка. — Знаєте, що? — Очі в неї заблищали. — Давайте, бу-

демо гратися в свято св. Миколая! Добре? Я буду — св. Миколай. Опе — моя торба. Сюди я складу подарунки, а ви будете діти. Тут, коло шафи, твоя хатка, Ігоре, а тут коло вікна — твоя, Галинко! Я прийду, постукаю, а Ви запитаете: Хто там? Я скажу: Це я св. Миколай, прийшов, приніс добрим дітям подарунки, а нечемним — різку!

Ігор, Галинка і Леся дуже зраділи новій вигадці й гра почалась. Та недовго вона тривала. Бо раптом Ігор спинився і сказав:

— А знаєте, дівчатка, було б краще, якби це не гра була, а справжнє. Якби ми зробили справді так, як колись св. Миколай робив. Памятаєте? Бабуся нам розповідала про нього, як він приходив до кожної хати, де були нещасні, бідні люди. Він потихеньки

клав їм на поріг речі й гроші, а сам відходив. От, якби нам теж так зробити!

— А це правда! — погодилась із братом Маринка. — Я б дала всі свої центи, що назбирала ще з літа.

— А я б дала свою нову книжку! — сказала Галинка.

— А я? Що я? В мене немає ні грошей, ні книжки! Мало не з плачем почала казати Леся. Але раптом повеселіла. Побігла до своєї шафи, де в неї були сховані цяцьки та витягнула звідти гарного, плюшевого медведика з червоною стяжкою на шії.

— А я дам цього медведика, — сказала.

Так діти радились між собою та не встигли ще нічого придумати,

як мама покликкала їх вечеряти. За вечерею вони почули, як тато в розмові згадав імя їхнього сусіда, що жив через поле від них.

— Ти чула? Іван дуже побився. Бідолаха лагодив стрих на клуні та й упав на купу каміння. Його забрали до шпиталю. А Йваниха лежить хвора. Бідні діти! Незабаром свято св. Миколая, всім радість, а їм горе! Невеселі в них будуть свята!

Мама задумалась, а тоді промовила: — Треба б їм хоч трохи допомогти! Піди, довідайся, хто доглядає їхню худобу, а може Йванісі лікаря треба привезти?

Ігор пильно прислухався до розмови, а тоді штовхнув ліктем Маринку, що сиділа плоруч, подивився їй в очі та поклав палець на уста. Маринка зрозуміла про що думав Ігор. Діти швидко скінчили вечерю та побігли нагору до своєї кімнатки.

— Бачите, тепер ми знаємо кому віднести свій подарунок. Тільки тихо, прошу вас, це ж треба робити так, щоб ніхто цього не бачив, — почав Ігор. — Він дуже любив усякі таємниці. — Ось бачите, і ми зробимо так, як св. Миколай робив. Давай, Маринко, свою торбу! Сюди покладемо Галинчину книжку та Лесиного медведика. Книжка буде для Тараса, а медведик для Гануськи. Я дам свого гаманця, що мені подарував дідо на мої уродини. Туди покладемо ще й твої центи, Маринко...

— Якби ще трохи яблук та горіхів дістати! — додала Маринка, то було б зовсім добре!

— І це в нас буде, — потішив Ігор. — Мама ж все дає нам до школи яблучка й горішки. Не будемо їх їсти, а сховаємо для Тараса й Гануськи. Тільки нікому не кажіть!

Так діти й зробили. А метушні, біганини, шепотіння було там! Мама дивувалась, що діти такі спокійні: не пустують, не сваряться, як нерідко бувало. Їй не приходило до голови, що це діти задумали. Вона готувалась до свят, порядкувала в хаті, складала, пакувала якісь пакунки. Діти були захоплені своєю новою вигадкою, що нічого цього не бачили, а напередодні свята св. Миколая навіть не помітили, що мати вийшла з дому.

Вся чвірка забрала свою торбу й коли тільки стемніло, вдягнулась

та й пішла до сусідів. Надворі було зимно, хоч справжнього снігу ще не було. В повітрі пролітали сніжинки. Вони не досягали землі, а танули по дорозі. Під ногами було мокро, а з-за хмарок де-не-де неспміливо виглядали зірки. Іти було тяжко та трошки лякала темрява. Але Ігор поводився, як справжній козак і сестри йшли за ним слухняно. Пішли стежкою через поле минаючи дорогу, що вела до самих воріт.

Ось уже й сусідська хата. — Ігоре! — пошепки питались дівчатка, — а собаки в них нема?

— Та ні, нема! Не бійтесь, ось тут перелазьте, сюди ближче, ніж крізь ворота. Діти перелізли через паркан та пробралися до ганку. Поклали торбу та й побігли на-

Діти перелізли через паркан та пробралися до ганку.

зад. Все боялись, щоб їх не побачили та, коли вийшли на дорогу, зустрілись із мамою. Вона якраз виходила з воріт Іванової садиби. Здивувалась дуже, коли побачила дітей.

— А ви чого тут? Вже пізно! Швидше йдіть додому! Куди це ви ходили? — запиталась.

— Хм, — мугикнув Ігор. — А що ви тут робили, мамо?

— Ти що, Ігоре? Хіба так можна відповідати дорослим? — розсердилась мама. Але Ігор не вгавав.

— О, мамусю, ви не розумієте! Це наша „не гра, а справжнє...“

— Яка „не гра, а справжнє“? Що це ти плетеш? — дивувалась мама.

— Ой, мамусю, ви мабуть те саме робили, що й ми! — Мама ще більш здивувалась.

— Як то? Я була в Іванихи, занесла їй трохи грошей та одяжі дітям. Хвалити Бога, Іванові вже краще. Мабуть на тому тижні вже повернуться з лікарні, але вони бідують дуже. В хаті нічого немає до свята св. Миколая.

— Ну, от бачите, мамо, так воно є. Ви сьогодні були св. Миколаєм для Іванихи, а ми теж! — з гордістю сказав Ігор.

— І ми теж! — підтвердили слова Ігоря сестрички. — Ми занесли для Гануськи й Тараса пода-

рунки, як колись св. Миколай робив.

— Ось воно що! Мої ж ви любі діточки! — зраділа мама. — Та ось яка це „не гра, а справжнє“. Підемо тепер швидше до дому та розкажемо татові про нашу витівку, мої дорогі! Думаю, що вдома й для нас св. Миколай щось приготував цього вечора.

І слова мами справдились. Діти знайшли вдома цього вечора гарні дарунки, але найбільше втішила їх цього дня їхня витівка — „не гра, а справжнє“.

Ніна Наркевич

Починається час **річних зборів**. Управи Відділів повинні їх добре підготувати, щоб якнайбільше членок узало в них участь. Це підсумки нашої праці й погляд на майбутнє.

* * *

Перед річними зборами треба перевірити, чи вплачені всі **зобов'язання до Централі**. Не годиться передавати новій Управі невпорядкованої господарки. На це повинні звернути увагу контрольні комісії при провірці книг перед зборами.

Звіт Управи повинен обіймати цілий звітний рік. Його треба уважно підготувати, щоб у разі відсутності якоїсь членки, могла її інша заступити.

Уступаюча управа повинна підготувати листу **нової управи**. Не спускатись на вибір в останній хвилині! Як часто протягаються збори через недостатню підготовку!

На річних зборах повинна бути присутня **містоголова Гол. Управи** або **голова Окр. Ради**. Коли встановлений реченець річних зборів, треба їх зараз же запросити, щоб вони могли упрягнувати свій час.

* * *

З великою радістю повідомляємо все членство Союзу Українок Америки, що в місяці листопаді Екзекутива прийняла новий Відділ у Пассейку, Н. Дж., якому припадає в нас чергове число 70. Заслуги в оснуванні цього Відділу поклали п-ні Ірина Свистун, голова ініціативного комітету, п-ні Катерина Пелешок, містоголова СУА, і п-ні Олена Гординська, реф. сусп. опіки.

Ініціаторкам Відділу складаємо щирю подяку.

* * *

Відділи, що прислали списки своїх членок, дістають уже **виказки** для них. Централь вписує імя й прізвище членки, а секретарка Відділу повинна зазначити вплачення членської вкладки, починаючи від вписання 1957 року.

Відділи, які не прислали ще списків, прохаємо зробити це в найближчому часі. В списках слід подавати імена, прізвища й адреси членок.

* * *

На річних зборах треба пригадати членкам потребу відновити передплату „Нашого Життя“ на 1958 р. Багато членок занедбує це, а це спонукує адміністрацію до пригадок та спричинює зайву роботу й витрати.

Тим членкам, що ще не передплатили журналу, треба пригадати ухвалу XI. Конвенції СУА про обов'язкову передплату „Н. Життя“

* * *

З кінцем року повинна управа Відділу підрахувати стан свого членства й подати Централі до відома імена й прізвища новоприєднаних членок, як також тих, що вибули. Для перегляду нашого членства це конче потрібне.

ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ! УВАГА!

В попередньому числі ми подали 5 Відділ СУА в Дітройті, якого членки є зразком щодо вплачення передплат. Другий з черги Відділ — це 41 Відділ СУА у Філадельфії. Він начислює тільки 25 членок, але майже всі є передплатниками! Всі вони вирівняли передплату за 1957 р., а деякі вже вплатили наперед. Чи не гарний приклад прив'язання до своєї організації та її журналу?

Подаємо цей Відділ за приклад іншим. Коли б усі так діяли, тоді журнал міг би гарно розвиватись!

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

від 20. жовтня до 20. листопада
1957 р.:

Річна вкладка

й Організаційний фонд:

Від.	2 Честер	20.00	5.00
	16 Міннеаполіс	20.00	—
	17 Маямі	20.00	5.00
	36 Шикаго	—	5.00
	43 Філадельфія	Чартер	5.00
	46 Філадельфія	20.00	5.00

Фонд Централі:

Від.	2 Честер	65.00
	17 Маямі	25.00
	30 Клівленд	53.00

Вкладка до СФУЖО:

Від.	1 Нью Йорк	5.00
	2 Честер	9.75
	17 Маямі	2.50
	30 Клівленд	7.95

Резервовий фонд:

Від.	2 Честер	10.00
	16 Міннеаполіс	10.00
	17 Маямі	10.00

Конвенційний фонд:

Від.	2 Честер	10.00
	16 Міннеаполіс	5.00
	17 Маямі	5.00
	46 Філадельфія	10.00

На Дім СУА:

Від.	2 Честер, зб. на листу	24.00
	Окружна Рада СУА, Філадельфія, збірка на Окр. З'їзді	40.00

На „Фонд 500“:

Від.	16 Міннеаполіс	10.00
	46 Філадельфія	25.00

Фонд „Мати й Дитина“:

Від.	1 Нью Йорк	20.00
	11 Трентон	30.00
	16 Міннеаполіс	25.00
	19 Амстердам	16.50
	22 Шикаго	72.00
	33 Клівленд	99.00
	47 Рочестер	62.00
	57 Ютіка	30.00
	63 Дітройт	22.00
	„ 64 Нью Йорк	65.00

Обеднання Українців у Вашингтоні	100.00
Анна Сивуляк, Філад.	5.00
Анна Огар, Нью Йорк	2.00

Фонд ім. О. Кисілевської:

Е. Перейма, Дітройт	1.00
Н. Шкудор, Дітройт	1.00

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ 1957

НЮ ЙОРК, Н. Й. Окружний Зїзд

Дня 20. жовтня в церкві св. Юра відправилось Богослуження за здоров'я членок. О год. 11 голова Окр. Ради п-ні Іванна Бенцаль відкрила Зїзд. До президії зборів увійшли пп. Олена Гординська, голова, Анастасія Харченко, містоголоза, а Ірина Кашубинська, секретарка.

Організаційний реферат виголосила представниця Централі п-ні Марія Біляк. Провідну думку її доповіді подаємо в передовій цього числа. На тему місцевих організаційних проблем говорила п-ні М. Демидчук. Намічений реферат про „Шляхи нашої культурної пропаганди“ відпав через недугу культ. освітньої референтки п-ні Наталі Чапленко.

Після обіду розпочалась дискусія. Головними її точками була кампанія за приєднанням членства, звязки з американськими жіночими організаціями, удосконалення наших засобів пропаганди та збереження нашої дітвори й молоді. Із організаційних справ найширше обговорено форму співпраці поодиноких Відділів із Окр. Радою. Звязки та засоби нашої пропаганди відзеркалились у дискусії про Міжнародню Жіночу Виставку у Нью Йорку. До звязків треба по-

ставитись дуже уважно і підібрати для того відповідні одиниці. Окрім того обговорено просування української книжки до американських бібліотек.

Та найбільш оживлено проходила дискусія над вихованням молоді. Проблема її збереження, різних впливів та вислідів того однаково тривожить усіх. Дискутантки погодились у тому, що велику відповідальність за це поносить мати. Тому її треба освідомлювати про це в організації та допомагати їй у виконанні цього.

У дискусії взяли участь пп. І. Бенцаль, М. Демидчук, М. Біляк, А. Харченко, Х. Навроцька, Н. Мітрінга, А. Смерчинська, Е. Ликтей, О. Різник.

Наприкінці дискусії п-ні Олена Трофимовська піддала думку, щоб Союз Українок Америки відповів п-ні Рузвелт на її незгідні з дійсністю репортажі про СССР.

По відчитанні ухвал і відспіванні гимну США, п-ні Демидчук, містоголоза Окр. Ради, закрила Зїзд.

Ухвали:

Окружний Зїзд США, заступлений Відділами з Нью Йорку й округи приймає клич Централі „Скріпімо себе внутрішньо“ у програму своєї праці на майбутнє та вирішує:

1. Продовжувати та більш активізувати справу приєднання членства пригадуючи, що маємо придбати 500 нових членок до найближчої Конвенції. При цьому звернути увагу на молоде жіноцтво, що вже увійшло в американський світ та по своїх місцях праці може ширити правду про Україну.

Поглибити працю унутрі Відділів, викликаючи увагу до найдрібнішого обов'язку та пошану до героїства щоденної праці.

Наладнати діловодство Відділів, скріпити їх звязки з Окр. Радою та упорядкувати зобов'язання Відділів до Централі.

Побажано було б, щоб Окружна Рада включила у свою програму праці кожного року День Жінки, як загальну, популярну імпрезу зі співучастю жіночої молоді. Окружний Зїзд відгукується на

актуальні проблеми українського жіноцтва та звертає увагу Відділів і членства, що

2. Найважливішим нашим завданням є виховання молодого покоління. Тому Відділи повинні присвятити тій справі велику увагу, а зокрема освідомленню матерей і їх ролі.

Імпрези, які влаштуємо для чужинців, як виставки, покази носі, Свят-Вечорі виконувати дуже дбайливо і на належному рівні, щоб вони дійсно свідчили про нашу культуру.

Просувати українську книжку в американські бібліотеки, памятаючи при тому про видання США.

Поширити англомовну частину „Н. Ж.“

Дати відповідь п-ні Рузвелт на її дописи про враження подорожі по СССР, що інформують неправильно про тамешні умовини.

Прийняття 1 Відділу

26. жовтня 1957 р. сповнилось 35 р. подружнього життя п-ва Пелешків. Управа і члени радіючи щастям своєї Голови влаштували прийняття.

Тридцятьпять років тому молода дівчина Катерина Шумейко, що прибула тільки рік тому з с. Бірки Великі у Тернопільщині, повінчалась із п. Корнелем Пелешком із с. Цепенівка на Кремянеччині. Почалось їх родинне життя. Катерина Пелешок увійшла у громадську працю й скоро вибилась в українській громаді Нью Йорку. Від 1945 року вона очолює 1 Відділ США, а в 1950 р. стає містоголовою Гол. Управи США.

Серед милої і дружньої атмосфери, привітів, співів, і гри на фортепіяні, мов п'ять хвилин проминуло три години. Насувається питання, чому три години? Відповідь коротка: і того радісного ювілейного дня чекали її громадські справи, а Вона їм віддана всеціло. У радісно-глибокому зворушенні, в словах подяки, Голова сказала: „Чим я заслужила собі, що Ви так усі радієте моїм щастям?“ У відповідь впали слова: — Ми членки 1 Відділу США маємо сьогодні нагоду віддати відсотки з тих заощаджень, які Ви, Шановна Пані, склали до народної скарбниці впродовж років аж по сьогодні. Ви всіх сил докладаєте, щоб українська

На Пресовий Фонд Н. Ж.:

Від. 2 Честер	10.00
„ 3 Нью Йорк, збірка на 45-літті вінчання п-ва Марусевичів	15.00
„ 64 Нью Йорк	20.00
Наталія Мітрінга, Нью Йорк, збірка на 35-літті вінчання п-ва Пелешків	29.00
Анна Бала, Акрон	13.00
Наталія Гаврилюк, Вудсайд	2.00
Ева Дудяк, Гекететавн	2.00
Ярослава Когут, Дітройт	1.00
Теодозія Стельмах, Дітройт	1.00
П. Боднарчук, Шикаго	1.00
І. Дяковська, Гримзби, Онт.	1.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр.

11-во Катерина й Корнило Пелешок, що відсвяткували недавно тому 35-ліття свого подружжя.

громада розвивалася і росла. Хай Всевишній щедрою рукою дарить ласк, благословить надалі у родинному житті і кріпить сили у праці для народу, щоб українська громада росла й багатіла на кожному полі при дружній праці щирих патріотів.

Під кінець на заклик п. Кізіми переведено збірку. Із зібраної суми призначено також \$29 (двадцять дев'ять доларів) на пресовий фонд „Нашого Життя“.

Н. Мітрінга

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ювілей 23 Відділу

Дня 6. жовтня рано о. Возняк відправив Богослуження за здоров'я членок, а о. Бохневич панахиду за померлих. По полудні в Укр. Нар. Домі членки й гості заповнили залю. На сцені виднівся срібний напис 25-ліття в оточенні обох прапорів. Свято відкрила голова п-ні М. Ясінська, слідував американський гімн у виконанні п. С. Колтика, а потім відспівав новостворений хор членок гімн США і „Україно, о наша ненько“ під управою п. Орлика. Згадку покійним членкам присвятили шп. Ксеня Палер і Марія Чериба, засвічуючи свічки у їх честь. Щоб відзначити живих і діяльних членок п-ні Ясінська винагородила кожду, прищиплюючи їй китичку квітів. Далше відспівали народні пісні Марія Анна Попіль і Марія Орлик при фортепіановому супроводі п. С. Колтика. Гарно деклямували Леся

й Іван Яців із Канади. Слідував виступ радної міста Марусі Бек. Вона була свідком праці Відділу в його початках і в своєму рефераті змалювала цей шлях. Короткий звіт праці Відділу доповнила п-ні Ксеня Палер. Господинею бенкету була п-ні Анастасія Королишин. Молитву провів о. Прокопович. У центрі гарно накритих столів пишався коровай, що його спекла й удекорувала п-ні В. Козачок. До столів подавав молодечий 58 Відділ ім. Олени Теліги. Бенкет підготував комітет підприємств, що його очолювала п-ні Любінська. По обіді розпочались привіти. Першою промовляла п-на Маруся Бек, а потім представниці Відділів — п-ні Сосновська (5), п-ні Бережанська (26), п-ні Сіділо (31), п-ні Вокер (37), п-ні Наконечна (38) п-на Кахній (58) і п-ні Стельмах (63). Промовляли також п-на Ольга Шустер, референтка молоді Гол. Управи і п-ні У. Омецінська, голова Окр. Ради. Побажання зложили також представниці Укр. Зол. Хреста — п-ні Строжинська, Організації Українок Канади п-ні Мудра, Гетьманської Організації п-ні Г. Біловус, Апостольства Молитви св. Івана Хрестителя п-ні О. Митлюк, Сестрицтва з Дірборн п-ні Дзядик, Лейдіс Леземері п-ні Гнатович, та інших організацій.

На закінчення промовила п-ні Ірина Козаченко, яка пригадала початки Відділу, що його завдячуємо покійній Олені Кислевській. Вона дала цей почин, а потім стало щораз більше їх організуватись.

На кінець голова Відділу подякувала присутнім оо. Бохневичеві, Ярмакові й Прокоповичеві, диригентові та всім гостям. На закінчення відспівано національний гімн.

Ксеня Палер, секр.

ЛЕНСІНГ, МИШ.

Ювілей 38 Відділу

Дня 27. жовтня Відділ відсвяткував 5-літній ювілей свого існування. Громадська праця в тій місцевості розпочалась ще в 1916 р. Жіноцтво працювало в громадських організаціях дуже активно. Але в останньому часі відчуло потребу згуртуватись у жіночій організації і в 1952 р. створено Відділ США. Ініціаторами були шп. Анна Наконечна, покійна Софія Овчинник і Анастасія Білоус із Дітройту. Приєднались також членки з Джексону (шп. Хр. Пелипчук, Р. Слобода і А. Рогач) і невеликим гуртом почав Відділ працювати. Спільно вже діють п'ять літ у найкращій згоді.

Гарну доповідь виголосила п-ні Марія Голуб, яка приїхала на ювілей із Каламазу. Промовляв також радний Роб. Союзу п. Василь Довгань. Великою несподіванкою було прибуття новоствореного жіночого хору 23 Відділу з Дітройту під орудою п. Орлика, що відспівав кілька гарних пісень. Прибули також гості з Гренд Репідс, Флінт і Джексону. Від Гол. Управи США привітала Відділ п-ні А. Вокер, а від Т-ва „Просвіта“ п-ні Довгань.

Ми щиро вдячні всім, що звеличали наше свято, зокрема хоріві з Дітройту, що не жалів труду, щоб прибути.

Анна Наконечна
голова 38 Відділу

ГОСТЯ В ЦЕНТРАЛІ

Дня 17. листопада відвідала редакцію „Нашого Життя“ молода музика Ольга Сушко-Наконечна. П-ні Наконечна донедавна проживала в Монреалі, де провадила навчання гри на фортепіані. Тепер перенеслась разом із своєю родиною до Вашингтону, де продовжує свою педагогічну діяльність. Окрім гри на фортепіані, п-ні Ольга Сушко-Наконечна володіє також гарним голосом, що його вишколила у Львові й Інсбруку. Незабаром матимемо змогу почути її в концертному турне.

Її Нью Йорк

- - Тепер ми пани! — погоджується радник Луцик, у якого відзивається подібне почуття по відношенню до Івана Івановича. У його переконанні Ключко належить до людей, у яких не розвинена національна гордість, які не можуть відірвати богобійного погляду від північного сусіда — і думає тоді про Москву. Насправді, вони ніколи не намагалися перевірити тих підозрінь і жили під одним дахом і далі, немов усе ще ділила їх річка Збруч там, на їх Батьківщині.

Др. Пихун, колишній оборонець у карних справах, людина, що її природа наділила даром вибілювання людських провін, шукає і в цьому випадку за якимсь оправданням одного й другого.

„Що різьбили віки окупації, не можуть вирівняти роки волі“ — заявляє і йде на розмову на гору і на низ.

Іван Іванович входить у малу кухню на долині домику і першим ділом витягає з ледвін зварений ще попереднього дня борщ і печеню та кладе їх на кухню. Перекручує газ і деякий час стоїть там, не помічаючи навіть, що червоносині листочки газу виходять поза межі баняка. Тепер для нього найщасливіша хвилина, саме тепер, коли тількищо повернувся додому. Залишив хворих, яких мие, возить і подає, що їм треба, а ще не встиг розгоститися вдома. Саме ця хвилина чекання на Марію Семенівну, те збирання думок для написання статей, а потім розмова з Христиночкою і часом хлопцями і приносить йому найбільше щастя в теперішньому житті. Вже пізніше, коли пише, говорить, читає, коли може розвивати свою думку, чи передавати своє знання, немає вже цієї насолоди, бо все вже йде до закінчення, сну і нового дня, що починається працею, якої він не любить. Хворий у лікарні щось попросить, або лікар накаже і він кидається, щоб те виконати, але в половині дороги навідаються до нього його зорі, комети, метеори з метеоритами і він зупиняється, забуваючи куди і пощо йде. У Києві бувало . . . Та от взяти хоча б те цікаве явище північного сяйва, яке бачив під час свого заслання . . . Потім дякує Всевишньому, що це не трапилося з ним тоді, як треба було привести кисень для вмираючого!

- - Добрий вечір! — будить його з задуми веселий голос. Вхідні двері з силою затріскуються, з валізкою в руці входить Ігор.

— А, доброго здоров'я, Ігоре Даниловичу! — повертається до нього Іван Іванович, що не зачинив кухонних дверей. — Повернулися вже? Як же там у горах було? Зробили трохи копійок?

— Вистачить, та не надовго! — сміється Ігор. — А в горах гарно!

— І намалювали, либонь, багато!

— Кілька мазків! — кричить Ігор, прихильник Пікасса. — Забагато дівчат було! — і сміється на цілий голос у своїй кімнаті, а слідом за ним Іван Іванович підтягає виrozumіло від кухонного стола — Ха-ха-ха!

Трохи мозолиться, щоб нагадати собі, які саме розпорядження залишила йому Марія Семенівна. Але пам'ять у нього до тих справ, щось ніби сітка на вікні, що не затримує нічого. Не нагадавши, махає рукою і спішить до свого столика, де повно книжок, записок, вирізок із газет, де все таке знає й потрібне. Ще хвилина і пише вже статтю без надії, щоб її хтонебудь видрукував, у той час, як у кухні розходиться запах спаленого м'яса.

— Що десь ті на долині ніколи не можуть допилувати того, що варять! — обурюється пані Луцикова на горішньому поверсі й спішно відчиняє вікна. Всі запахи дерев'яного домику йдуть угору, заповнюють кімнати, всякають у речі і вносять щось чуже в її хату. Майже годину тому, вона покинула машину до шиття, над якою горбиться цілих вісім годин у день, купила це й те подорозі й тепер береться варити обід. Припинає чистеньку запасочку, пригладжує двома долонями сивіюче волосся і руками, що виявляють замилування до чистоти й докладности, приготує м'ясо й ярину. Радник Луцик — в одній руці цигаро, в другій рушник, яким має намір витертися після купелі, бо треба ж змити весь бруд цілоденного прибирання у фабриці бісквітів і піти трохи зайнятися суспільними справами — стоїть поруч радія приміщеного в кухні і намагається зловити якусь європейську радіостанцію. Праця не така легка і він трохи воркотить під носом, до того ж Ігор саме накрутив платівку найновішої любовної пісеньки й ті звуки в'ються з його кімнати вздовж сходів аж до квадратного отвору на вишку.

— Яка краса в цій музиці?! — не може зрозуміти радник. — Тут би Сумика треба! — Рушає до дверей, з бажанням спинити галасливість Ігоря, але його дружина затримує його. — Лиши! — каже, бо не любить непорозумінь.

Ігор співає на цілий голос, не помічаючи того, що тут і там відбігає від темпа платівки. Накидає на рамена купелевий плащ, скидає черевики і голосить своїм звучним тенором: „Ти мое сонце, що світить зранку, ти моя радість, моя зоря“ — але, здається, не вдумується в зміст тих слів. Затовчує цигарку в попельничці у сінях і зникає в лазничці. „Ти моя радість, моя зоря“ — несеться відтіля під гучний шум води.

Двері зачиняються якось легко і тихо й Марія Семенівна дріботить своїми малими ногами до відчинених кухонних дверей.

— Так і знала! — голосить швидше, ніж встигла дійти до порога. — Папочка! Та невже ж ти не можеш допилувати навіть того, що ще вчора було готове?! — говорить без особливої злості. — От кара мені з тобою! Куди ж ти подівся?

Гасить одне, перекручує друге, щось забирає і щось кладе, не встигнувши навіть відложити своєї торби й переодягнутись. Кухня відразу перемінюється в упорядковану лабораторію.

— А що це було з Христиночкою? — пита-

ється, заглядаючи через поріг до Івана Івановича, зайнятого своїми книжками.

— А я не знаю, — каже він не відразу.

— Як не знаєш? Не казала тобі?

— Я її не бачив.

— Ні? Хіба її нема ще?

— А хіба їй пора бути вже вдома?

— От, Господи! За стільки років співжиття і ще забуваю, що ти живеш понад хмарами! Та ж Христиночка не ходила сьогодні до праці! Її кликав до себе якийсь ньюйоркський адвокат . . .

— А я і не знав, — каже Іван Іванович. Марія Семенівна в поспіху змінивши сукню, стукає до відхилених дверей Христиної кімнати.

— Христиночко!

Ніхто не відповідає. У лазничці все ще чути шум води і спів Ігоря. Платівка в автоматичному апараті змінила на пісеньку, в якій іншим голосом і новими словами співають про кохання: „Ай лав ю, ай міс ю, о, май дарлінг . . .“

— Христиночко . . . — Марія Семенівна нетерпеливо морщить чоло. У фабриці електричних жарівок, де вона працює, цілий день радіо грає якісь скочні мелодії, а тут відразу ціла хата повна звуків і ніде не знайти їй спокою. Єдиний спів Христиночки їй не дратує. — Христиночко ? — Може заснула? Відчиняє тихенько двері й заглядає через поріг. У кімнаті немає нікого. На її обличчі відбивається питання. Поволі повертається і все з тим самим виразом незрозуміння на обличчі, опинюється перед Іваном Івановичем.

— Христиночки нема — каже, присідаючи на кріслі. Кінчиками пальців торкається висків. — Чекай, нехай подумаю, — каже. Іван Іванович залишив свої записки й дивиться на неї з виразом дитини, якій несподівано відбрали тількищо подаровану забавку. Він не має права до своїх власних зацікавлень впродовж восьми годин дня, але все, що залишається після цього, це вже, вибачте, це такі належить до нього! Як тут можна спокійно приймати, як щось, чи хтось перешкоджає йому в тому?!

— Нема? — питає не цілком свідомий того, про кого тут йдеться.

— Христиночки нема, — думає в голос Марія Семенівна, і підводиться. — Напевно не повернулася від цього адвоката. Без причини вона мене не повідомляла, що йде туди! З нею щось сталося!

— От, зараз і сталося! — каже Іван Іванович, який не любить цього зажуреного виразу лица своєї дружини. Намагається знову зайнятися своїми записками.

Тимчасом Марія Семенівна сидить за столиком у сінях і водить вказуючим пальцем лівої руки по цілих кольонках прізвищ у телефонній книзі. Ба-бе-би . . . Кара Господня, скільки назбиралося тих прізвищ з літери Б! Бр-Бор . . . Тепер розбери! Тут тобі Бордо з „х“ на кінці і без нього. Ага, цей перед Хрещатиком, як же їй там Накручує число і даремне чекає на відповідь. Годинник на її руці вказує за десять хвилин восьму. У канцелярії нема вже нікого.

— Що сталося з дівчиною? — міркує голос-

но. — І що тепер робити? — питає в Івана Івановича, що вийшов до неї.

У справах небесних світел Іван Іванович небудь-який знавець, але в земських турботах він цілком розгублюється. Тому стоїть безрадно і не знає, що відповідати. Ігор виходить із лазнички, клаптики мокрого волосся сягають його брів, слова пісні замирають на устах на вид зажуруених господарів.

— Чи може десь горить? — питає жартома.

— Христиночки ще нема — непевним голосом заявляє Іван Іванович.

— Може пішла до кіна, — відразу вирішує Ігор і крокує до своєї кімнати. — Не могла ж полетіти на Флориду! А може читає в горді!

Марія Семенівна піднімає погляд на відчинені двері його кімнати, її обличчя вияснюється. Не подумала навіть! Біжить на ганок у той час, як у вхідних дверях появляється Славко. „То що-що сталося?“ — чути, як допитується.

— Її там нема, — заявляє понуро Марія Семенівна, повернувшись з городу. — Ніде нема! З нею напевно щось сталося! Господи! Що ж тут робити?

— Та чекай, та як так відразу сталося, — намагається заспокоїти її Іван Іванович щораз більше непевним голосом. — І взагалі, що могло статися?

— Мало що — Марія Семенівна дивиться на нього очима, що не бачать нічого і раптом повертається до сходів на гору. — Необхідно порадитися з людьми! — каже, задихавшись уже на четвертому ступені. — Ви знаєте, пані Луцикова, — чути її голос на горі. — Христиночки нема! А хвилююсь я тому, що тут мені не все ясно. В суботу вона одержала листа від якогось адвоката з Нью Йорку. Бордо, його прізвище. Запросив її на сьогодні вранці. Вона не знала, хто він і чого хоче. Я бачила, вона хвилювалася. І от досі вдома її нема! Радьте, прошу, що робити! Не можна ж справи так залишити!

— Та не може бути?! — чути наляканий голос Луцикової. Рівночасно радник спокійно запитує: — А ви певні, що її в міжчасі не було вдома?

— Певна? Ні. Але в такому разі де вона? В цій порі вона з дому взагалі не виходить!

— А може поїхала куди з тим паном? — висуває здогад пані Луцикова.

— З яким паном? З Марком Павловичем, хочете сказати? Та ж його нема з того часу, як поїхав до Канади! До Баффало перенеслися, чи щось таке. Що робити, кажіть, якби не цей адвокат, я б не хвилювалася так, звісно

— То що сталося з Христею? — включається голос д-ра Пихуна. — Я чув якісь слова . . .

Марія Семенівна повторяє від початку. Іван Іванович слухає уважно закинувши голову. Патефон у кімнаті студентів вгосає всіх карпатською коломишкою.

— Тільки спокійно! — заявляє авторитетно др. Пихун, що раптом перемініюється у правника. — Зараз усе розберемо. Нема ще причини хвилюватися. Спершу мусимо перевірити, чи вона в міжчасі була вдома. Якщо зможете це ствердити, відпаде підозріння відносно адвоката. Якщо це справжній адвокат, то зрозуміло, що нема чого хвилюватися. Але

може бути якась засідка, цього не можемо легковажити. Прошу собі нагадати, як Христа була одягнена, коли йшла до цього адвоката. Дівчата люблять переодягатися і коли виходила кудись удруге, напевно змінила сукню.

— На жаль, ніхто з нас цього не бачив, бо всі ми були в той час у праці. — каже Марія Семенівна з жалем у голосі.

— Ага. Добре. В такому разі можемо піти всі до її кімнати і поглянути, чи щось не вкаже на її присутність вдома. Напевне має якихсь приятелів можна подзвонити до них. Якщо б до одинадцятої години не повернулася до дому, то треба повідомити поліцію. Цікаво — додає. В його голосі відчувається не то хвилювання із створеної ситуації, не то радість, що може згадати щось із минулого. — Я мав раз майже подібний випадок, як я був у

Він називає одне з галицьких містечок, у цій хвилині так і здається, що він забув, що тут йдеться про доню його приятеля, з якою невідомо, що сталося, тільки радий нагоді, що допоможе йому вирвати ще раз на світло денне якийсь вчинок, що колись був його успіхом. Марія Семенівна і Луцикова, що в цій хвилині не всіли стежити за його думкою, дивляться на нього трохи нетерпеливо. Перша, все ще оглядаючись на нього, починає сходити вниз. Ця подія, колись актуальна, в цій хвилині нікому не цікава, але Луцик робить вид, що вона його інтересує і він всміхається і хитає головою, крокуючи й собі до сходів. Дійсно? — ніби дивується. — Го-го! Та ви були знані! — Остаточо обидва вони належать до одного середовища, до одного покоління, то як їм не розуміти себе! Протекційним рухом кладе руку на його рамя і дивиться вслід за жінками. — Ми вас знали!

Його дружина з виразом застиглого страху на обличчі вирушує, трохи отягаючись, за Марією Семенівною. У них відмінні зацікавлення, інше минуле, у них нема часу на розмови, але тепер обидві перейняті однією турботою і раптом знаходять багато спільних слів. Майже шепочучи, ступаючи на низ, одна одній підсуває якнайгірші можливості і лякають себе ще більше. Один із перших адвокатів Нью Йорку, пан Бордо, нікому не знаний у межах цього домику, виростає раптом до розмірів небезпечного бандита. Нарешті, це ж Христа, це доня панства Сумиків зі Львова, це Христиночка, золота дівчина для Марії Семенівни, то як же ж можна спокійно прийняти те, що в цьому великому світі вона кудись пропала? Бо, наприклад, він може бути справді адвокатом, але хтось підшнеться під нього, мало чого не буває в теперішньому світі?!

Іван Іванович стоїть на порозі кухні цілком розгублений і чекає на рішення людей більш обзайомлених з такими справами. Його лисина світить погідно, добродушно і цілком суперечить нещасливому виразові його очей. Славко з Ігорем вийшли з своєї кімнати й дивляться зацікавлено, як ціла процесія, очолена др. Пихуном, крокує до Христиної кімнати.

— Ти! — шепоче Ігор, насилу стримуючи сміх. — Ти віриш, що їй справді щось сталося? Пішла дівчина трохи перейтися, а вони панахиду правлять! Ще проголосять, що її пірвали!

Вдумливий, поважний кандидат на ескуляпа, морщить чоло.

— Чи я знаю?! Особисто я вірю, що Христа потрапить викрутитися з усіх тяжких ситуацій. А всім, це все смішне, ще навіть нема девятої години . . .

— Якщо вже повернулася, коли була з тобою в кіні . . . — починає Ігор з хитрою усмішкою і відхилюється від Славкового ляпанця.

Луцикова ввійшла до Христиної кімнати, але тримається більше порога. Почувається дуже нещасливо. Ніколи в житті вона не входила до чужої кімнати, коли там не було її мешканця, не була залучена в неясні справи і тепер серце їй б'ється голосніше, як повинно, а в голову вдаряє гаряч. Вона вже жаліє, що прийшла сюди, ще може прийдеється бути свідком якихсь цілком немилих подій. Може Христю вже вбили, може пошматували, може вона попала під авто, окалічила. Мама і тато десь там у Мюнхені цілком не знають, що їх доня кінчить життя! Ніколи такого не знала! Коли не рахувати різних політичних авантур, то пригадає собі у Львові, як тільки вийшли були радя, вкрали були у сусідки зі спальні килим. Вона була в кухні й розкошувалася новим винаходом, а злодій робив, що хотів в її спальні! Таке несе з собою поступ! Що за думки в голову лізуть . . . Серце товчється, як несамовите, по цілому тілі розходиться гаряч, здається, що проб'є тонку поволоку шкіри й витрисне фонтаною! Ах, ні, такі речі вже не для неї . . .

— У неї завищений тиск крові, — думає Славко розгоном медика, помітивши почервоніле лице Луцикової. Скільки їй років? Шістдесят два-три . . .? В її віці неможливо мати більше, як 150/78. У Пихуна кіничик носа небезпечно червоний. Чи з цього розвинеться пістряк, чи це в наслідок надмірного пиття? Цікаво, чому Луцик не скаже спалити цю бородавку на чолі . . .

— Я відпроваджу на гору, — жертвується та услужно заокруглює своє рамя до пані Луцикової. Пальцем правої руки він напружено слухає її живчик. — Зробилося слабо? Найкраще положитися. Я зараз послухаю серце . . . — і повертається з нею до сходів поважний і зацікавлений тим першим у своїм житті випадком. — Пане раднику!

Луцик стоїть з цигаром у руці, тепер він уже знову елегантний пан, як за львівських часів, і ніхто з фабричних робітників, що знають його вже кілька років, не міг би його пізнати. Він чує слова Пихуна, на хвилину навіть допускає можливість нещасливого випадку, але раптом його думка біжить назад, до днів його молодости, до щасливих студентських часів і першої зустрічі з молоденькою дівчиною, теперішньою мамою Христі. Не знав ще тоді своєї дружини, жив буйним студентським життям, не мріяв, що буде мати колись сина і не догадувався навіть, що цього єдиного сина покличе війна, забере Батьківщина! От він підводить це молоденьке дівчатко з вечірки до дому в третій годині над ранком, а з ними інша молодь, а потім повертається пішки до дому. Грошей нема на авто, чи фіякра, а трамваї в тій годині ще не ходять. Ноги втомлені танцем і довгим ходом,

ледве воліче ними, але душу має повну музики, сміху, жартівливих слів і почувається безмірно щасливим!

— Пане раднику!

— Що сталося, Зоню? — питає, не відразу усвідомивши собі, що це його дружину провадять на гору. Пані Луцикова, цупко тримаючись поруччя, поволі піднімається вгору.

— Це зараз перейде, — каже авторитетно Славко і виглядає як лікар, який тільки що повісив на стіну в канцелярії свій диплом. А непотрібне цілком це все хвилювання... — докидає, й очима вказує кімнату Христі. — Їй нічого не сталося... — потім чути скрипіт дверей, випливають голосні слова німецької передачі, знову тріск дверей і на горі втихає.

Спершись до одвірка, Іван Іванович зо смутком заглядає до дівочої кімнати. Вона бентежить його, наводить якийсь цілком непотрібний настрій. Він палко бажає, щоб це все „відсталось“, щоб нічого з цього страху, хвилювання, замішання не було, щоб усе повернулося до щоденного порядку і він знову міг зайнятися своїми справами. Він ще хвилину спостерігає рухи др. Пихуна, що поводить, немов суддя на „льокальній візії“, чує його мову, але швидко висувається до кухні і сідає за столом. Кому він там потрібний? Що він там може допомогти? Живе ж, як каже Марія Семенівна, понад хмарами, або ні, у якомусь великому кітлі, де варяться помилкові події і всі його справи й учинки виглядають по-дітвацьки смішні. От, мешкає в їх хаті ця золота дівчина, цей соловейко і їх потіха, але ніколи не подумав, що вона також великий рушій його теперішнього життя. Вона була його студенткою, тією підмінкою усієї студіюючої молоді, що така необхідна в його житті. Кому цікаво слухати щось про зорі від людини, яка переказує тільки свій досвід, яка не може задемонструвати того, про що викладає? Але вона слухала з розміряними, розцікавленими очима, бігла до бібліотеки і до плянетарія і тими вістками, що приносила з собою, вливала якусь нову силу в його душу. Вона незрозуміла може для Ігоря, чи Богдана, але для нього вона стала тією підпорою його нецікавих буднів. Якби так, не доведи Господи, з нею справді щось сталося, йому залишаються тільки праця в лікарні й вістки про досягнення інших людей, людей, що не є поза межами своєї батьківщини, або віком молодші за нього і тому скрізь потрібні. Але голова повна того, про що вчився, що його цікавить, того ніяк не втримаєш, воно продирається наверх, воно ніколи не залишить його. Зложити руки і вмерти, ще не прийшла пора, а до того ж гріх забрати з собою у могилу своє знання і свій досвід. Як нема до кого говорити, треба про те писати, а обов'язково залишити другому! А якже! Що? Заболіло, Іване Івановичу, що не побачиш грубих томів своєї праці, бо тепер нікому нецікаво буде їх видати? Ну, це вже дарма! А хіба Бах бачив свої ноти друкowanими? А хіба Франко знав, що йому покладуть пам'ятник? Для людей, як він, Іван Іванович, з наповненою головою і душею, не може все скінчитися саме смертю. Бог дасть і люди

знову будуть цікавитися зорями і небом і коли в загальній суматосі розтопиться його фізичне існування, на полицках київських університетських бібліотек знайдеться місце для його книжок! А видати їх, видати це вже справа молоді, справа таких, як Марко Павлович, як Христиночка... Та що з Христиночкою?...

— А що там з панею Луциковою? — питає він у Славка, що сходить на низ.

Ігор швидко відповідає за нього:

— Поклали до ліжка і доктор Славко подав їй ліки, які хтось давніше записав!

— Вже все добре, — відповідає Славко знову вгощає Ігоря ляпанцем, минаючи його.

Ніби сорока, несподівано помітивши кістку, Ігор перехилив голову в бік і нерухоміє. Але за хвилину він уже стрибає в свою кімнату. Там на столику, поруч його ліжка, стоїть завжди готовий шкідливник і добре загострений олівець. Весело насвистуючи, не цікавий виміни слів у сусідній кімнаті, він швидко креслить щось на папері.

— Що там, пане наслідувачу Пікасса? — питає його Славко від свого ліжка.

— Тихо! — каже Ігор. — Нова картина! „Паніка в заулку“ Інша справа, що я цілком не розумію, чому у старших усе якесь таке трагічне?

— Чи це тільки щось одне, що ти не знаєш?!

— Гм. Цікаво. — доходить з сусідньої кімнати голос др. Пихуна. — Ніхто з нас не знав, що панна Христя вибирається покинути нас!

Що таке? — скрикує налякано Марія Семенівна. — Покажіть!

На рух відчинюваних вхідних дверей, з кімнат висувуються голови. Але це входить Богдан. Іван Іванович відразу інформує його з порога кухні:

— Христиночка пішла вранці з дому і не повернулася ще. Її закликав якийсь ньюйоркський адвокат...

— Не повернулася? — дивується Богдан і шукає за листом до себе. — Як не повернулася? Та ж я говорив з нею телефоном.

З кімнати студентів чути голосніший свист Ігоря. Іван Іванович вигукує радісно:

Маріє Семенівно! Чуєш? Христиночка була вдома!

Але Марія Семенівна стоїть нерухомо поміж столиком з астрономічними творами і п'яніном із нотами Лисенка, Барвінського, Бізе, Верді. Її лице ніби погашена свічка. „Я повертаюся до батьків!“ — читає вона ще і ще раз. Мати Божа! Чому ж це так болить? Що тут дивного, чи надзвичайного, що дівчина хоче повернутися до своїх батьків?! Нічого, справді нічого, а проте це болить якось гостро й глибоко і вона раптом знає чому. Забула, зовсім забула, що десь там в Європі існують справжні батьки Христиночки! Бо власне відколи вона замешкала у них, якось ніби дім став інший, більш веселий, мав якийсь зміст. Ціле життя стало інше, було чимсь заповнене. Тільки тоді вона зрозуміла, чого ще доля не дала їм: дитинки! В їх житті тільки розцвітали надії. Розцвітали й в'янули... Великою революцією почалися і не переривалися. Ніколи не здійснювалися. Була

надія на якесь велике народне щастя і не здійснилася, була надія на особисте щастя і покінчилася за-сланням Івана Івановича. Була надія на його поворот з Сибіру і коли здійснилася, принесла з собою ще більший страх. Івану Івановичу повернутися до Києва ніхто дозволу не давав і сидів він, немов хом'як, у підвалі і тремтіла вона, щоб те не викрилося і ще більшого лиха не принесло. Ночами у чергах вистоявала, щоб для них хліба принести, а в день працювала, щоб заробити якийсь гріш, щоб стояти в ряді працюючих людей. Боялася, щоб із виразу її очей не вігдали, що в підвалі, немов живцем замуrowаний, сидить її чоловік. Тільки війна й окупація випровадили його на світло денне. Жила людина, займалася зорями, а на землі видалася чомусь підозрілою. Куди ж там було до дітей, до сімейного щастя?! Крихіточку дала їм чужа дитина, Христиночка, спізнено й неповно, а все ж таки дала їм трохи тієї ілюзії батьківського почуття. А от і таке умовне щастя і те може кожної хвилини розвіятись! І знову будуть вони двоє старих людей, що ніде й нікого з рідні не мають, що їх життя нікому не потрібне і проходить без сенсу і без вартости. Проходить сьогodнішнім днем.

— Але . . . хіба й рідні діти не кидають батьків? — питає себе. З кімнати студентів чути розмову про Христю, про вакації, про науку, але вона стоїть із клаптиком паперу, на якому Христя виписала своє бажання, і забула, що Івану Івановичу та др. Пихунів пора б уже подати обід. — Хто мені заборонить любити Христиночку на віддаль?! Хто не дозволить думати про неї?! Сумна любов, неповна любов, без прояву, без відплати, але щож поробиш, як тільки така суджена?! А все таки легше, як подумаєш: жила ти і мала кого любити в житті, не була тільки твариною, що промишляє, як прожити з дня на день, як заховатись перед мисливим. Ні, таки була людиною і не стратила віри в добро . . . Бо ж любов до чужої дитини, вона навіть ніби і шляхетніша . . . І легше, як подумаєш: маєш таки кому хату залишити . . .

— Марко! — чує радісний вигук хлопців у сіннях. — Ходи ближче, ексцеленціє! — радісно викрикує Ігор. — Як? А Христя не з тобою?

— Христя? — чути здивований Марків голос. — Де? У Баффало?

4

Марко стоїть на сходах домику повен надуми, а дим з цигарки кружляє довкола його голови. До корон дерев прилипають сумерки, тут і там розяснені світлом ліхтарень. Повертає голову на боки, у нього, очевидно, немає певности, відкіля саме може надійти Христя. Від буксових живоплотів, від ганків поглядають на нього сусіди, що відпочивають після праці на порогах своїх домів. Діти, що до недавня пустували на вулиці, розбилися на гуртки, сидять тепер по двоє, по троє поруч своїх батьків, затихлі і втомлені цілоденним рухом. Для них настала пора звірювань, пора слухання видуманих історій, хвальби. Сидять ці майбутні суспільні діячі й, може, які злочинці, а їх ліниво, але й з насолодою, спостерігають батьки. Крізь вікна, до половини заслонені шторами,

видно, як на екранах телевізорів мигають сіробілі тіни. Тишу теплого, осіннього вечора проріже інколи воркіт літака, відізветься нічна пташка і знову стає тихо. З недалекого костела знову відзивається гра дзвонів, це вдруге вже, відколи Христя писала листа.

Марко зупиняється поруч свого авта, що його залишив на кінці заулка і ще раз повертається в бік домику. Затемнене сторами, ладе з вікон світло. Але до його дверей ніхто не підходить. Стоїть з рукою на дверцях авта, високий, темноволосий, із зажуреним обличчям і власне нагадує молодого батька, якому кудись втекла дитина і він виглядає її нетерпеливо, щоби вхопити палко в свої обійми, але й покарати. Йде трохи далі, тепер на кінці однієї з коротких вуличок показуються дерева Форест Парку, що виступають усе темнішою, розмазаною плямою на безбарвному небі. З бульвару доходить шум авт. Мами з дітьми, закохані пари, цілі гурти молоді покажуться на котрійсь із стежок парку і зникають на вулиці. Підлітки в обтислих штанах, з припинками на закручених кучерях, що настали після старосвітських папільотів, у яких ніхто не відважувався показувати на вулицю, заповняють повітря неопанованим вівканням, що має бути виявом їх захоплення і зникають десь за світлом ліхтарень. Марко знову завертає в бік заулку, нетерпеливо закурює цигарку, йде кілька кроків, немов хоче зайти до хлопців, але раптом рішучо завертає до свого авта.

Хідником вулиці переїздить наколесник, а за ним, не поспішаючи, крокує Христя. Він випростовується, відвертається і, ніби байдуже, теж поволі, йде їй назустріч.

— Ах, це так! — каже замість привітання. — Там усі можуть хату перевернути, можуть нервуватися, захворіти, але панні Христі це цілком байдуже! Де ти була?

Хвилину вона стоїть безмовно, а сумерки ховають цілу гаму почуттів, що перебігають її обличчям. Але швидко чоло посувається взад, а погляд майже ховається за повіками.

— Де я була? — питає. — Де ти був, і з'явився тепер тільки на те, щоб робити якісь смішні докори?!

— Прошу сповідатися з усіх провин і всіх намірів!

— Я? З якої речі?

— Бо я так хочу! Розумієш? Бо я маю право знати, що ти робиш!

— Ніякого права ти не маєш! Ніхто тобі його не давав!

— Право ніхто не дає, його береться! І я вирішив його взяти, бо хтось нарешті мусить тут заопікуватися тобою!

— Дякую! Я прекрасно вмю порадити сама собі! Я саме зробила одну постанову і написала про те своїм батькам! Як тобі цікаво знати, де я була, то власне кидала листа до них!

— Скринька на листи там на розі, а тебе не було вдома цілу годину, як не більше!

— Яка докладна контроля! Потім я пішла до парку, бо там з якоїсь нагоди грала музика. Чи це дозволено? А втім, я не питаю, де хтось був цілі дні, тижні, і не ласкав був написати одне слово! Ні, я не

питаю, бо мене це не обходить нічого, нічогісенько!

— Христинко!

— Марку!

Ах, у їх очах стільки почуття, в одного і другого так багато зацікавлення тільки собою, що навіть хлопця, який бадьоро відзвонюючи, везе маленьким білим автом морозиво, може це помітити. Не грізний їх гнів, не глибока їх суперечка. А втім вони навіть не знають, що це минає. Дивляться на себе, а вираз їх очей змінюється, лагідніє, виповнюється почуттям.

— Бо, Христинко

— Бо, Марку

Без одного слова порозуміння, починають йти в напрямі парку. Тепер їх голоси лагідні і одне і друге має що сказати. Сипляться слова стримувані півтора тижня про все і про ніщо, про поважні справи і речі без значення. „Я їх збирав, знаєш, я думав: мушу це сказати Христинці! Цілий міх їх назбирав! У Баффало, я цілий час був там, я перепроваджував маму і сестру

— Я хочу повертатися до батьків — в свою чергу звиріюється Христя. Але в її голосі нема тепер певности, вона нагадує людину, що бажає перевірити, чи в її городі не може витриснути нафта...

Сама? . питає Марку здивовано, з недовірям — Ну?. Що?. Чому ця хмарка в очах?.

— Марку, прошу, тільки не зачинай знову щось таке, як з тією Канадою, не змушуй мене бути недоброю...

У бічній стежці парку захована лавочка. Поклади її там здається для закоханих, оточили кущами і деревами, відгородили від ліхтарень і від авт. Тільки рудосіра вивірка, з претенсійно вигнутим вгору хвостиком, зашарудить між опалим листям, підбіжить до лавочки і, уставившись в людину очима, чекає горішка.

— Я думав — починає Марку трохи непевно — Поїдемо туди одружені, або щоб одружитись. Тепер голос його має ніжні нотки, а рука поволі підсувається до її пальців. — Це як ти схочеш...

— Одружитися?. — починає. Він швидко повертається до неї і не дає їй докінчити.

— Так! Одружитися! Подумай, чи я не маю рації? Нам обидвоім треба покінчити студії. Тимчасом ти марнуєш в тому ресторані, а я замість вчитися, думаю про тебе! Так, так, думаю! Подзвоню до тебе, бо хочу вчути твій голос і зараз же відложити слухальце. Але як його почую, не маю сили цього зробити і говорю цілу годину! Зайду на хвилину до хлопців і сиджу там цілі години! Ні! Я вирішив, що нам треба одружитися, тоді я буду певний, що ти зі мною, я не буду відбігати думкою від книжки. І ти також! Досить вже цього ресторану, тобі пора перемінитися в студентку! Ти маєш бути співачкою, а я винахідником! Разом нам це на багато легше склеїти, ні? Погоджуєшся зі мною?

— Одружитися! Одружитися?. . А ти не думаєш, що я нудна?

— Певно, що нудна, але що зроблю, як я в такій нудній закохався?!

— І це дасть тобі ясність? Ти певний, що дасть?

— Чи що дасть?

— Таку ясність, світло, за яким ти хочеш йти в житті, що тобі буде з ним добре. Чи дасть?

— Таку, як відблиск атомової бомби!

— О, Боже! Чи я маю розум?. Але мені здається, що я всідаю до належного літака!

— Христинко, я не вповні тебе розумію

— О, ні хто каже, напевно ні! Я колись виясню тобі все-все! Наразі я не можу говорити. У мене таке враження якби мені подаровано дорогу різьблену скриньку, в якій сховані відповіді на всі мої питання!

— Я не одержав відповіді, Христинко, не забувай...

— Ні?. Ти одержав її давно-давно, здається, що ще там у ресторані, коли ми вперше стрінулися...

Їх очі зустрічаються з собою, вони не мають тепер усміху, вони поважні, жевріючі почуттям.

— Мені здається каже нарешті вона — що я могла б компонувати . Щось таке з христичками і трелями Тато має рацію. Можна передати тільки те, чим повна душа

— Мені здається — в тон їй відзивається Марку — що я знайду спосіб, як вхопити, думаю, закріпити, соняшну енергію, щоб занести її на полюс...

— Марку! Це ж фантазія! Щасливі люди нічого не творять! Вони зайняті собою!

— Це колись так було. Теперішня людина до творчости потребує щастя!

— Це я називаю вмінням швидко думати!

Трохи згодом він відзивається:

— Я сподіюся, що д-р Пихун не повідомив поліцію...

— Поліцію? — сміється вона — Чого?

— Їо Марія Семенівна думала, що ти пропала в того адвоката.

Вона відразу зривається з лавки.

— Бачиш! — каже. Він підводиться також, його очі сміються до її нагло наляканого лица. — Щасливі люди, це самолюби! Я знала передати їй свій клопіт, але щоб його зняти, я не подумала! Я їй передам тепер своє щастя! — докидає після надуми цілком тихенько, коли вже виходить з парку. — Як би я була поїхала до Честеру — починає — Марку! Чи ж це можливо було не знати тебе?!

Він сміється. „Ні! Це був би злочин!“ Йдуть рука в руку, ніби двоє чемних дітей, доходять до бульвару і чекають на вільний перехід. Два ряди ясних і червоних світел майже безперервною лінією пересуваються перед їх очима. Зорі переморгуються з освітленим літаком, на коронах дерев завис запах бензини. Вітер даремно намагається струсити його. Прибуває і прибуває новий.

Залишм їх так, як стоять, чекаючи на зелене світло на сигнальному стовпі, щоб перейти на другий бік вулиці. Чого нам далі журитися ними? Їх уже тепер двоє, щоби вважати, коли і на їх дорогах появляється зелене, або червоне світло. Сподіймося, що слова їх батьків стануть для них тим фундаментом, на яким вони розбудують своє майбутнє життя.

Ми ж огляньмося за іншими людьми з новими проблемами, щоби знову якийсь час прослідити їх шлях.

Ньюарк 1956 р.

Річник XIV -- Зміст:

КУХОВАРСЬКІ ПРИПИСИ

	ч. ст.		ч. ст.		ч. ст.
Городина		Перекуски		Торт фіговий 4 20	
Калярепа начинювана	7 20	Канাপки-моримухи	2 22	Цвібак	3 20
Капуста волоська зі сметаною	11 20	Огірки, як закуска	9 20	Підливи	
Шпараги	5 20	Французькі яйця	5 20	Муштардова	
Лакоминки		Печиво		4 20	
Бросквіні у шумі	7 20	Бабка легким способом	4 20	Риба	
Яблука з кремом	9 20	Колач до кави	5 20	Оселедці з цибулькою	
Мясива		Корж нелечений	11 20	Короп по королівськи	
Баранина ірландська	8 20	Корж із сира	4 20	Риба запікана	
Баранина в сметані	10 20	Коржик із овочами	8 20	Роляда	
Баранина з рижом	10 20	Крихкі зірки	1 22	Салати	
Битки в помідоровій підливі ..	7 20	Крихкі рогалики	10 22	Салата літня	
Індик печений із начинкою ..	1 22	Крихке тісто з ягодами	6 20	Салатка з молодих ярин	
Качка в помідорах	9 20	Пиріг орішковий	9 20	Салатка з моркви	
Ковбаса з паприкою	9 20	Пиріг із солодкою капустою ..	8 20	Салата з оселедців	
Крученики волові	2 22	Ріжки оріхові	11 20	Салата з паприки	
Курка в кроповій підливі	6 20	Тісточка малярські	3 20	Салатка зі шпінату з сиром ..	
Налиски франц. з шинкою ..	10 20	Тісточка з сира	1 22	Юшки	
Риж із шинкою	5 20	Торт „Ляля“	6 20	Борщ гетьманський	
Роляда з печені	5 20	Торт мігдаловий	7 20	Юшка з волоської капусти ...	
Росолове м'ясо з помідорами ..	8 20	Торт небесний	2 22	Малинова	
Холодець із дробу	4 20	Торт непечений	1 22	Овочева	
Мучні страви		Торт Добоша	10 20	Огіркова юшка	
Галушки з сира	2 22	Торт пончевий	11 20		
		Торт помаранчевий	4 20		

НА ТЕРЕНІ СУА

Подаємо замітні події й імпрези на терені нашої організації. Прохаємо Окружні Ради й Відділи зголошувати їх до редакції журналу.

Дня 8. грудня святкує 8 Відділ у Бронксі ювілей свого 30-ліття.

Того ж дня святкує 26 Відділ СУА у Дітройті ювілей свого 25-ліття.

Сусідні Відділи вшанують ці свята, висилаючи своїх делегаток.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Передплатниці, що прислали передплату, дивуються нераз, що їх вплата не зараз відмічена на адресі.

Повідомляємо оцим, як і нераз перед тим, що оці відмічення в плат при адресах друкарня переводить раз на три місяці. Отже прохаємо не тривожитись, коли вплата не відмічена зараз слідуючого місяця.

* * *

Передплатниця, що змінюють мешкання, прохаємо повідомляти в час про зміну своєї адреси й долучити 10 ц. Пізніші повідомлення наражують адміністрацію на втрату, бо число дуже часто пропадає.

**ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ
ТА ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ**

Літо 70 ц.

Осінь 70 ц.

Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич

Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

Ч А С Т О Г Р О Ш І !

Два рази дає, хто скоро дає!

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Відновлюйте Вашу передплату вчас, чим досягнете миле почуття упорядкованости, а видавництво зрівноважений бюджет.

Квітові декорації

на

**ВЕСІЛЛЯ
Й
БЕНКЕТИ**

переводить

Крамниця Квітів
І. Рожанковської
45 E. 7th Street
NEW YORK 3, N. Y.
Tel. SP 7-1079

Запренумеруйте собі
цікавий ілюстрований
тижневик

Вільне Слово

На бажання висилаємо безкоштовно кілька зразкових примірників.

Річна передплата — \$5.00

Адреса для замовлень:
“VILNE SLOVO”

15 Neerawa Ave., Toronto 3
Ontario, Canada

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

MA 7-1320

LO 3-9910

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
Translated by Percival Cundy
Foreword by Clarence A. Manning

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE
Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

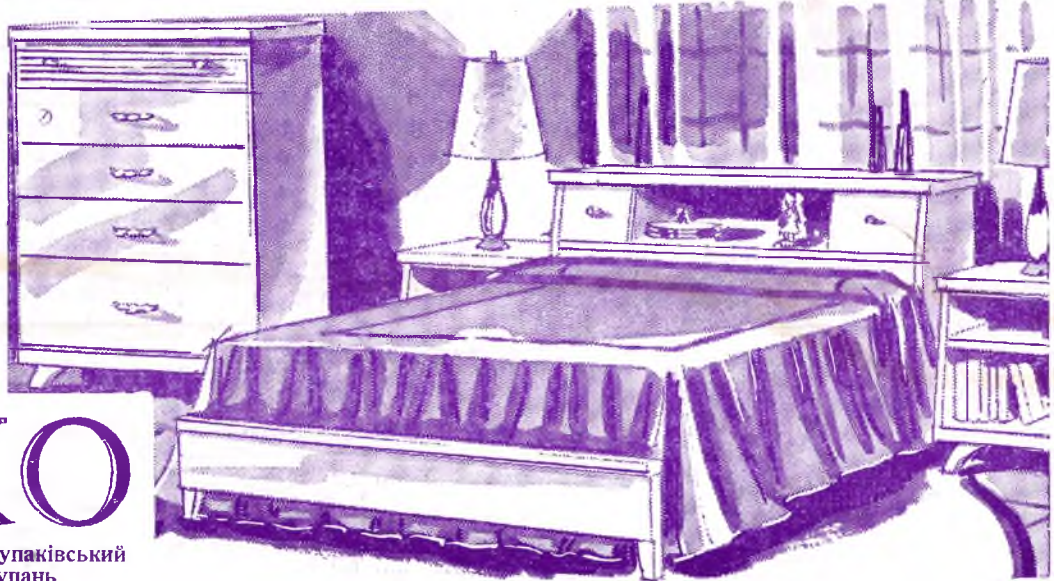
Air Conditioned for Your Comfort
No Deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.
Philadelphia 23, Pa.

Якщо купуєте на Свята нове домашнє устаткування,

то продає його
на догідних
умовинах:

**ОДИНОКА
УКРАЇНСЬКА
КРАМНИЦЯ
З МЕБЛЯМИ
Й ЕЛЕКТР.
ПРИЛАДДЯМ**

ЕКО

Власники: І. Щупаківський
О. Лупань
Д-р І. Павлічка

8th St. & Girard Ave., Philadelphia 22, Pa. Тел.: PO 3-2056

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.